Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

MART 1979 / SAYI : 6

- "Gelincik" Demirtaş Ceyhun'dan bir öykü
- Dağ doğuran fare
- Dünya Tiyatro günü
- Çizgi-roman : "Arabalar 5 kuruşa!.."

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

SİZE BİR MEKTUP VAR

Yazılarınızı bekliyoruz ama ...

Sevgili Çocuklar,

Mart sayımızın bu yazısına sizlerle bir söyleşi, bir dertleşme yaparak başlamak istiyoruz.

Elinizdeki bu dergi "KUMBARA"nın altıncı sayısı. Bugüne dek sizlerden binlerce mektup aldık. Gelen mektuplar, genellikle, "KUMBARA"yı sevdiğinizi gösteriyor. Bu arada birçok eleştirinin de bize yollanmış olması doğaldır. Bu eleştiriler, bizi en az övgüler kadar mutlu etmektedir, çünkü onların yardımıyla kusurlarımızı düzeltebiliyoruz. Sizlerin de eleştirilere açık olduğunuzu düşünerek ve hoşgörülü olmanızı dileyerek, biz de bazı küçük eleştirilerde bulunacağız.

İsteklerin sınırı olmaz. Kuşkusuz daha iyiyi, daha çoğu istemek en doğal hakkımız. Oysa bir de olanakları düşünmek gerekir. Sayfaların çoğaltılması, poster verilmesi elbette olumlu sonuçlar verir, ama, olanaklar elverirse... Yarışmalar düzenlemek de çok güzel bir iş. Biz de, ilk yarışmamızı düzenledik. Bunun yanı sıra şiir, resim ve öykü yarışmalarını, en azından, şimdilik düşünmüyoruz. Her güzel önerinizi gerçekleştiremesek de sizler için her fedakârlığı yapacağımızdan, bundan büyük bir mutluluk duyacağımızdan kuşkunuz olmasın.

Bazı arkadaşlarımız bizden "KUMBARA"da ders programlarına paralel konuların işlenmesini istiyor. Elimizden geleni yapacağız, yine de sizin de çok iyi anımsayacağınız gibi, ilk sayımızda "KUMBARA"nın amaçlarını şöyle belirtmiştik: "bu dergide eğitici nitelik ağır basacaktır, ama bu hiçbir zaman bir ders kitabı niteliği taşımayacaktır". Özellikle ders konuları işleyen seçkin dergiler vardır. Bunlar kuşkusuz çok olumlu görevler yapmaktadır, ama "KUMBARA"nın türü bu değildir.

Sevgili çocuklar, bize şiirler, öyküler ve resimler yolluyorsunuz. Bunlar elimize geçtikçe büyük mutluluk ve kıvanç duyuyoruz. Belki çok güzel yazı yazamıyor, resim yapamıyor olabilirsiniz. Yalnız şunu unutmayın, bizler için sizin yaptıklarınız, sizin yazdıklarınız değerlidir. Yarının ressamı, yazarı, ozanı olabilmeniz için, öneriler dışında, başkalarından yararlanmayın. Eğer büyükleriniz sizin için yazar, çizerse bu sizin değil, onların şiiri, resmi, öyküsü olur.

Bu küçük söyleşiyi, bize önerileriyle yardımcı olmaya çalışan tüm arkadaşlara, - özellikle "6 Ayrılmaz Gurubu"na -, teşekkürle bitiriyoruz.

●

Şimdi gelelim "KUMBARA"nın bu sayısına giren yazılara:

Ünlü yazarlarımızdan Haldun Taner sizin için "Dünya Tiyatro Günü" ile ilgili olarak bir yazı yazdı. Biliyorsunuz Haldun Taner, Üniversitede tiyatro üzerine ders veriyor. Bu konunun öğretmeni, en uzman kişisi...

Türk Kütüphaneciliğinde olağanüstü önemli bir yeri olan Beyazıt Devlet Kütüphanesi eski müdürü Muzaffer Gökman Mart ayındaki "Kütüphanecilik Haftası" nedeni ile size ilginç bir yazı yazdı.

Birçok ödül kazanmış olan yazarlarımızdan Demirtaş Ceyhun "KUMBARA"ya çok güzel bir öykü yazdı. Adı "Gelincik". Öyküyü yine Mehmet Sönmez resimledi.

Bu sayımızda ünlü yazarlarımızdan Sabahattin Ali'nin bir öyküsü: "Arabalar Beş Kuruşa..." Cengiz Gürer tarafından çizgi-roman haline getirildi. Sizlerden, içinizden birinin öyküsü bu...

Dergimizin bu sayısında ayrıca, Lazer ışınları konusunda bilgi edinecek, elli yaşını doldurmuş olan "Miki Fare"nin yaşam öyküsünü öğreneceksiniz.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle... Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Kapaktaki konu:

Çanakkale Zaferi

1. Dünya Savaşı sırasında güçlü donanmasına güvenen düşman, Türkleri yenmek, İstanbul'u almak ve böylelikle Rusya'ya yardım sağlamak amacıyla Çanakkale'yi geçmeye karar vermişti. 1915 yılı 19 Şubat'ında düşman donanması saldırıya geçti. Türk bataryaları ilk önce Agamemnon zırhlısını safdışı etti ama, yine de düşman saldırılarını sürdürüyordu. Düşmanın ana saldırısı başlamadan önce Nüsret mayın gemimiz boğazı gizlice mayınlamıştı. 18 Mart'ta Düşmanın 18 zırhlı ve kruvazörü boğaza girdi. İlk önce Fransız Bouvet zırhlısı mayına çarparak battı, arkadan Irresistible, Inflexible, Ocean zırhlıları battı ve düşman geri çekilmek zorunda kaldı. Bu tarihi günü yani Türk Ordusunun 18 Mart'ta kazandığı bu savaşı "Çanakkale Zaferi" olarak kutlarız.

Düşman denizden başarısızlığa uğrayınca, karaya asker çıkararak bu yoldan Çanakkale'yi geçmek istedi. Ama bu kez de karşılarında Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal (Atatürk) beyi buldular ve hak ettikleri dersi aldılar.

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır
Kumbara

Ayda bir yayınlanır - Sayı 6

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına
Sahibi: Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni: Tuna AKAN

ONK ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKCALI Kezban (Genel), MORAN adli (Genel - Denektaşı), MADEN Said (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TÜRKALİ Deniz (TV - Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi), ÜNAL Orhan (Yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'nin emekleriyle oluşmuş ve VEB OFSET İLERİ MATBAACILIK A.Ş. tesislerinde basılmıştır.
(1 Mart 1979)

Adres:

KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere
ANKARA

Kapak Resmi:
Mehmet Tunalı

Dünya Tiyatro günü

Yazan : HALDUN TANER

Tiyatro diye bir şey var. Her gece saat dokuzda, bazen de gündüz matinelerinde kırmızı perdesini açıyor. İki saat boyu bizi oyalıyor, güldürüyor, heyecanlandırıyor, düşündürüyor. Ne sinema ne televizyon onun pabucunu dama atabilmiş. Televizyon henüz yeni sayılan bir buluş. Sinemanın ise ancak bir yüzyıllık geçmişi var, yok. Oysa Tiyatronun geçmişi insanlığın başlangıçlarına kadar gidiyor. Bu kadar eski olmasına karşın hiç de modası geçmiyor. Neden dersiniz küçük dostlarım? Çünkü tiyatro insanoğlunun mayası ile o kadar bağlı ki, insan dünyada durdukça tiyatro da duracak. Bugün en çok televizyon izleniyor. Televizyon izleyicilerinin sayısı milyarları buluyor. Sinema da çok seyirci çeken bir başka alan. Tiyatro bunlara kıyasla daha az kişi tarafından izlenebiliyor. Ama ne televizyon, ne sinema tiyatronun yerini tutabiliyor. Neden mi? Çünkü televizyon da sinema da bizi insanla doğrudan doğruya değil, bir ekran aracılığı ile karşı karşıya getiriyor. Gördüğümüz, gerçeğin film olarak, resim olarak yankısı. Tiyatroda böyle mi ya? Tiyatroda etli canlı insanlar, yine etli canlı insanların ortasında onlara sesleniyorlar. Bu bir görüntü değil yalnız, aynı zamanda bir yaşantı. İnsandan insana bir doğrudan doğruya ilişki, bir sıcaklık, bir elektrik akımı var burada. Onların canlandırdığı oyunun canlı tanığı oluyoruz seyirci olarak. Hareketlerini, seslerini, heyecanlarını aracısız, doğrudan doğruya algılıyoruz. Tiyatronun öbürlerinden ayrıcalığı burada. Üstünlüğü de burada. Onun için ne televizyon, ne sinema onun yerini tutabiliyor. Onun için tiyatronun modası hiç geçmiyor, hiç geçmeyecek.

Tiyatronun geçmişi insanlığın başlangıçlarına kadar gidiyor dedik yukarda. Tiyatro nasıl başlamış biliyor musunuz? İnsanoğlunun iki gereksinmesinden başlamış. Dinsel ayinlerden, bir de her insandaki oyun itisinden. Dinsel ayinlerden ne anlıyoruz? Şunu anlıyoruz. İnsanoğlu ilk zamanlarda, doğa kuramlarını mantık yoluyla çözemediği bir evrede, insanüstü güçleri etkileyebilmek için, örneğin bizon avında bizon yakalayabilmek, ya da kuraklıkta yağmur yağdırabilmek için birtakım hareketler yapmaya, birtakım şarkılı yakarılarda bulunmaya başlamış. Bu ayinlerde bazen maskeler de kullanır olmuş. Kimi zaman bizon kılığına girip bizonu canlandırmış. Kimi zaman kötü ruhları kovmak için onun kılığına bürünüp kötü ruhları canlandırmış. Rol gereği bu canlandırışlar sırasında canlandırdığı şeyle özdeşleşmiş. Hatta öylesine özdeşleşmiş ki ayin bittikten sonra bile onun etkisinden bir süre çıkamamış. Tiyatronun kökeninde olan ikinci iti de oyun itisidir demiştik. Oyun itisi her insanda olan bir iti. Hele çocuklarda bu daha çok belirgin. Kendinden başka olmak, içinde bulunduğu gerçekten çıkıp hayalindeki bir kişiyi canlandırmak, çevresini de hayalindeki bir ortamın rengine boyamak gereksinmesi her insanda var. Çocuk incir ağacına çıkar, incir ağacı onun hayalinde bir bombardıman uçağı olur. Kendisi de onun kahraman pilotu. Ham incirler birer uçak bombası olur. Bunlarla aşağıdaki çocuklara ateş etmeye başlar. Onlar da hemen bu oyuna girer, kendilerini hücuma uğramış bir piyade müfrezesi sayıp duvarın arkasına siper alır, yine hayali uçaksavarlarla bombardıman uçağına ateşe başlarlar. Yahut bir sopaya binip kendini ata binmiş varsayan bir küçük çocuk alalım. Atını koşturur, koşturur, sonra bir yerde mola verir, atını özen-

Türkiye İş Bankası'nın Türk Kültür yaşamına olağanüstü büyük katkıları vardır. Yarının büyükleri, siz çocuklar için de bir çok görev üstlenmiş olan banka bu yıl bir çocuk tiyatrosu kurmuştur. Levent Kırca'nın başrolünü yaptığı "Nasrettin Hoca" güldürüsü İstanbul'da ilk önce Çevre Tiyatrosu'nda, şimdi ise Kenter Tiyatrosu'nda sahnelenmektedir. Yukardaki resimde bu oyundan bir sahne görülmektedir

DÜŞERLER YERE

Yavaşça aldığım elime
Havaya fırlattığım taş
Sonra düşüyor, küt yere.

Güzel kırmızı rengiyle
Elmalar kopunca daldan
Onlar da düşüyor yere.

Hızla yükselirken göklere
Uçaklar bozulursa uçarken
Düşüyorlar onlar da yere.

Gökyüzü karanlık gecede
Yıldızlar nasıl parlıyor
Onlar neden düşmüyor yere?

TEKİN SÖNMEZ

le bir ağaca bağlar, onun terini siler, ona su içirir, yiyecek verir. Kız çocuklarının bebeklerini canlı sayıp onlara annelik etmeleri, öbür kız çocuklarla misafirlik oynamaları, hayali kaplarda yemekler pişirmelerini alalım. Bütün bunların hepsi insandaki oyun itisinin birer örneğidir.

Tiyatro da tıpkı oyundaki gibi hayali bir yaşam vardır. Onda da öbür oyuncularla ve seyircilerle bir hayali anlaşma vardır. "Sanki öyleymiş" gibi varsayımı vardır.

Tiyatronun insan dokusuyla sıkı sıkıya ilişkisi, insanın bu iki gereksin-

sini karşılamasından ileri gelir. İnsandaki tiyatro damarı salt falan filan topluma has bir şey değildir. Tüm insanlığı kapsar.

İşte bundan ötürü UNESCO tarafından her yılın 27 Mart günü "Dünya Tiyatro Günü" ilan edilmiştir. O gün tiyatronun insan uygarlığı üzerindeki etkisi bir kere daha vurgulanır, bu gün törenlerle anılır.

Dünya Tiyatro Günü'nde tiyatronun önemini ve yaşamımızdaki yerini sizler de biraz düşünün olmaz mı?

Dünya Tiyatro Günü hepinize kutlu olsun.

Türkiye'de çocuklara tiyatro zevkini aşılamak için çaba harcayan kuruluşlar arasında İstanbul Şehir Tiyatroları, Devlet Tiyatrolarıyla birlikte, en başta gelmektedir. İşte bu yıl sergilenen iki çocuk oyunu: İspanyol yazarı Federico Garcia Lorca'nın "Don Cristobita ile Dona Rosita'nın acıklı güldürüsü" ve M. Engin Noyan'ın "Emek Köyü". Bu oyunlardan birincisi Üsküdar bölümünde, diğeri ise Harbiye bölümünde sahnelenmektedir.

Görgü kuralları

YAPIN

Tiyatro da bir okuldur. Bu okuldan hem çocuklar hem de büyükler yararlanırlar. Tiyatroda bir gösteri izlemeğe giderken temiz ve düzgün giyinmeğe dikkat etmelisiniz. Salonda, zamanında yerinizi aldıktan sonra bütün dikkatinizi oyuna vermelisiniz. Oyunun gidişine kendinizi kaptırdıktan sonra gülünmesi gereken yerlerde herkes gibi siz de gülebilirsiniz. Gösteri sırasında bir şey yemek, içmek doğru olmayacağından, perde aralarını bekleyerek bunu tiyatronun büfesinde gidere-bilirsiniz.

YAPMAYIN

Salonda yerinizi aldıktan sonra fıstık, çekirdek gibi şeyler yemek çok ayıptır. Daha doğrusu oyunu izlerken hiçbir şey yememelisiniz. Bir kâğıt hışırtısı ya da ağzınızdan çıkacak en ufak bir ses bile yanınızdakileri rahatsız edebilir. Tiyatroda önemli olan, sahnedeki gösterinin herkes tarafından sessiz ve rahat izlenebilmesidir. Onun için gereksiz davranışlarla dikkati kendi üzerinize çekmemelisiniz. Perde kapandıktan sonra, salonda ya da dışarda, oyun hakkındaki düşüncelerinizi, herkesi rahatsız edecek biçimde yüksek sesle açıklamanız da görgü kurallarına bütünüyle aykırıdır.

NASRETTİN HOCA

Şenol Kirpikçioğlu

demirtaş ceyhun ... gelincik

Gelincik adında küçük bir kız vardı. Şirin mi şirin. Sevimli mi sevimli. Konuşkan. Yuvalarında fıldır fıldır, boncuk yeşili gözleri, nereye baksa ışıtıverirdi orayı sanki. Güldü mü, iki yandan çukur çukur gamzeleniveren yanaklarıyla öylesine güzel, öylesine cana yakındı ki...

Torosların tepelerindeydi köyleri. Çığ korkusundan, sırtını bir ormana dayamış, dağların arasında sıkışmış kalmıştı. Ardı Elmalı dağıydı. Karşıda Hacın dağı vardı. Sol yandan Karınca dağı gözükürdü.

Bilmem bilir misiniz Torosları? Çukurova'nın bereketli topraklarını Anadolu bozkırının karından, deli poyrazından korumak için sanki, at nalı şeklinde ovayı kuşatmış dev bir duvar gibidir Toroslar. Doğuda, Amanoslar. Kuzeyde, Binboğalar, Aladağlar. Düldül dağı, Bozdoğan dağı, Çilhoroz dağı, Akdağ, Kaledağ, Karanfil dağı. Daha niceleri. Batıda ise, Bolkarlar. Ovadan bakılınca, yay gibi gerilmiş, çelikten dev bir testere ağzı gibi görünür dağlar. Tepeleri de, yaz kış, ışıl ışıl karlıdır.

Öylesine de sarp ve yüksektir ki, kolay kolay geçit vermez. Ancak Gülek Boğazı'ndan geçilebilir Anadolu'dan Çukurova'ya. Ya da Mut dağını aşmak gerektir, güneybatıdan. Tren bile, Torosları geçerken, tünelin birinden çıkmadan birine girer. Gülek Boğazı ile Mut Geçidi ise, daha ilk kışta hemen kardan kapanıverir.

Üstelik, silme ormandır. İri çam ağaçlarının, ladinlerin, sedirlerin, ardıçların arasından zor geçilir kimi yerde. Kimi yer ise, dev çınarlarla kaplıdır. Pınar başları cevizliktir. Ovaya doğru, etekler de sık makiliktir, mersin çalılarıyla kaplıdır.

Doruklar, güneş vurdu mu, keskin bir bıçak ağzı gibi yalp yalp ışıldar. Boydan boya kayalıktır. Korkunç uçurumlarla, ard arda perde perde uzayıp giden bu dağlar, her an da başka bir renge bürünürler. Yeşilin, mavinin, morun, laciverdin, grinin binbir rengi cıvıl cıvıl oynaşır durur gün boyu.

Ve dokuz ay kış olur Toroslarda, en azından. Kar, adam boyunu bulur. Göklerinde kartallar dolanır yalnızca.

İşte, bu dağların üzerlerinde de köyler vardır. İnsanlar yaşar oralarda da. Onların da çocukları olur, tıpkı kentlerdeki çocuklar gibi. Ne ki, bütün yaşamları boyunca, bebek nedir, oyuncak nedir bilmezler bu dağ köylüklerinin çocukları. Oyuncak yerine, otlarla, çiçeklerle, kuşlarla oynarlar. Oyuncakları, atın, eşeğin, geyiğin, ayının yavrusudur. Onların dilinden anlarlar. Onlarla şakalaşır, onlarla boğuşurlar.

Küçük Gelincik de böyle bir çocuktu. Babası, daha kendisi doğmadan, önce Adana'ya sonra da Almanya'ya gurbete gittiğinden, annesi büyütmüştü. Tahtacı köyü derlerdi köylerine. Bütün köy, geçimini, ağaç keserek, tahta biçerek sağlardı. Ne ki, Orman İdaresi artık bütün bu işleri motorlarla, makinalarla yapmağa başladığından, gitgide öylesine zorlaşıyordu ki geçinmek.

Çaresiz, annesi de, Gelincik daha iki karış bebekken bile, onu da yüklenir giderdi dağa. Bu nedenle de, çam pürü çiğneyerek, gomalak emerek, bıçkı tozu yutarak büyümüştü çocuk. Yani, Küçük Gelincik'in, eli yüzü, saçı başı, hatta soluğu bile hilafsız çam sakızı kokardı. Dağlarda büyümüştü. Bir dağ keçisi kadar da çevikti bu yüzden.

Asıl adı da, Gelin'di. Babası, Almanya sırası geldiğinde, köye uğramış, "Bana bak," demiş hamile annesine, "kızım olursa, adını Gelin koyacaksın. Gelin'imi, dönüp ellerimle gelin yapacağım, anlaşıldı mı?" "Küçük Gelin, küçük Gelin" derken, Gelincik olmuş adı. Hemen hemen de akraba sayılırdı bütün köy. Herkes de gerçekten çok severdi Gelincik'i. Halâ nüfus kağıdı çıkarılmamıştı ya, annesinin parmak hesabına bakılırsa, beş altı yaşlarında olmalıydı.

O yıl gene yaman geçmişti Toroslarda kış. Ekim demiş başlamıştı kar, ve sanki hiç dinmemişti. Eve kapanmış kalmışlardı.

İşte, mart sonlarıydı. Aylardır yağan tipi, bir sabah ansızın duruverip, pırıl pırıl bir güneş çıkınca, öylesine çok, öylesine çok sevindi ki küçük Gelincik. Demek artık bahar geliyordu. Baharın artık eli kulağında olduğunu düşündükçe, sevinçten içi içine sığmıyordu küçük kızın.

Galiba, havanın açmasının üçüncü günüydü. Gene, sabah erkenden koyun kürkünden gocuğunu giymiş, bol tüylü papağını başına geçirmiş, sevimli bir ayı yavrusu gibi, karların üzerinde debelene debelene, yolu gözlemek için köyün alt ucundaki yarın başına gidiyordu ki... Bir yamacın dikinde açmış küçücük bir çiçek görmesin mi? Karın üzerine kan damlamış gibi, kızıl mı kızıl, küçücük, sevimli bir çiçek. Tek başına. Fışkırıvermiş.

Yabanıl kar çiçekleri, pürenler, çığkardelenler de, bu yalancı bahara mı aldanmışlardı, kim bilir?

Birden fırlayıverdi. Keçi gibi tırmandı çıktı hemen. Usulca kopardı çiçeği. Sonra da, ormanın içinden, karlara gacır gucur bata çıka, çığlık çığlığa bağırarak koşturdu eve.

—Anaaaa, dedi soluk soluğa. Bahar gelmiş gayri, bahar!... Bak... Çiçekler de açmış!..

Bir kaç ay önceydi. Bir mektup gelmişti babasından. "Gayri bu bahar geleceğim" diyordu mektubunda. "Kış bitsin, karlar eriyip yollar açılsın, artık temelli geleceğim." diyordu. Aylardır baharı bekliyorlardı yani, ana kız. Bu nedenle de, çiçeği görünce, "Artık bahar geldi sayılır" demiş, yerinde duramaz olmuştu kız.

Bu sevinçle, akşama kadar, söküllünce boynu bükülmüş kar çiçeği elinde, köyü ev ev dolandı durdu. "Muslu dayıı!.." dedi. "Hafize neneee!.. Ebeş ağaaaaam!.. Kız halaaa!.. Bahar gelmiş, bahar. Gayri çiçekler de açmış." Kahveye gitti, kimi gördüyse sarıldı. Bakkal İsmail emmisine uğradı. Demirci Mırrık Hacı emmisine, daha dükkanın kapısında sarıldı. Sevinçten uçtu. Yere göğe sığmıyordu. Bir, ormana doğru koşturdu. Bir, yarın altına indi. Dört döndü durdu köyü. "Babam geliyooor!.. Gayri benim de babam var!.." diyordu da, baska bir şey demiyordu.

DEMİRTAŞ CEYHUN

1934'de Adana'da doğdu. İstanbul'da Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nü bitirdi. Bir süre Adana Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'nde çalıştıktan sonra İstanbul'a yerleşti ve Harbiye'de bir kitabevi açtı. 1976'ya kadar bu işini sürdürdü. Günümüzde yalnız yazarlık yapıyor.

Demirtaş Ceyhun, yazdığı ilk öyküleri "Yeni Ufuklar" dergisinde yayımladı. İlk kitabı "Tanrıgillerden Biri"yi 1961'de çıkardı. Daha sonra şu kitapları yayımladı: "Sansaryan Hanı", "Çamasan", "Asya", "Apartman", "Bir Yeni Dev"...

Sait Faik Hikâye Armağanı ile Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü'nü kazanan Demirtaş Ceyhun, çocuklar için "Ada'nın Kuşu" adlı bir kitap yazdı.

"Bre deli kız.. Bre Gelincik, mart-ta bahar mı gelirmiş Toroslara... Sen deee... Daha deli april var geride, mayıs var. Hele haziran desin bakalım. Kar çiçeğidir o, karda açar. Aldatmasın seni." filan diyecek oldu ya büyükler... Gelincik'in kulağından girer mi hiç böyle sözler?

Gerçekten de, hemen ertesi gün, öğleden sonra hava gene birden bozuverdi, tipi başladı yeniden. Bir de poyraz çıkmıştı ki...

Dehşetli üzüldü küçük Gelincik. Bütün sevinci uçtu gitti. Hüzünlendi. Büzüldü kaldı pencerenin önünde. "Aldattılar beni... Benimle alay ettiler" diyordu kendi kendine. Sanki o çiçeği, babası getirip dikmişti karların içine. Kendisini aldatmıştı. Böyle kara kara düşünüp durdukça, içindeki öfke daha da kabarıyordu. Yeniden kar yağdırdığı için Tanrı'ya kahrediyordu. Babasına kahrediyordu. "Sevmiyorum, artık ikinizi de sevmiyorum." diyordu içinden habire. Hani, dokunsalar ağlayacaktı.

Annesi de bunu bildiği için mi, kim bilir? Sanki üzüntüsünün farkında bile değilmiş gibi davranıyordu çocuğa. Sakin sakin sökük dikiyordu, yama yapıyordu bir köşeye çekilmiş.

Çocuk, birden kalktı, annesinin yanına geldi öfkeli öfkeli. Gerçekten de, hem babasına, hem de Tanrı'ya, kendisini aldattıklarına inanıp dehşetli kahırlanıyordu, kargışlar yağdırıp duruyordu ya, nice uğraşsa, gene de bir türlü canlandıramıyordu onları gözlerinin önünde.

—Anne, dedi sinirli sinirli, babam da öteki babalar gibi bir baba mı?

—Aaaa, tabii kızım, dedi annesi şaşkın şaşkın. O ne biçim söz öyle?

—Ama aldattı beni, gelmedi.

—Niçin aldatsın baban seni kızım, daha bahar gelmedi ki, diyecek oldu annesi.

— Baharı sevmiyorum artık, baharı da sevmiyorum, dedi kız bağıra bağıra ve fırladı çıktı evden. Göz gözü görmez tipide yitti gitti.

Bir türlü akıl almıyordu babasının da öteki babalar gibi bir baba olabileceğini. "Öteki babalar gibi bir baba olsa, niçin beni bıraksın gitsin?" diyordu içinden. Toros'ların ötesi, öylesine korkunç, öylesine bilinmez bir şeydi ki çünkü, küçük Gelincik için. Bütün dünyası bu dağlardı. Bu dünyada da, bir yanda otlar, çiçekler, ağaçlar ve de keçiydi, koyunu, sığırdı, geyikti, tilkiydi, domuzdu, hayvanlar vardı. Öte yanda ise, köyde görüp tanıdığı, hısımı akrabası insanlar. Bu dağların dışında da başka dünyaların olacağı, oralarda da insanların yaşadığı, olanaksız, anlatılamazdı. Bu nedenle de, elinde değil, çekip gittiği için babasını, köydeki öteki insanlar gibi düşünemiyordu, daha çok bir görünüp bir yiten o orman hayvanlarına benzetiyordu. O çiçeği de karların içine getirip dikenin babası olduğuna bu yüzden inanıyordu galiba.

Gariptir, hem babasını o orman hayvanlarından biri gibi düşünüyordu, bu düşünceyle de babasının öteki babalar gibi bir baba olmadığına git gide daha çok inanıyordu ve eziliveriyordu yüreği, üzülüyordu. Hem de, nasıl olursa olsun, babasını bir an önce görebilmek için can atıyordu. Bu nedenle de, babasının hala ormanda gizlendiğinden kuşkusu yoktu ve onu arayıp bulmak için fırlamış çıkmıştı evden.

Küçük Gelincik'in, kar kış demeyip ormana kaçtığı duyulunca, bütün köy seferber oldu. Anca akşama doğru bulduler. Bir kovuğa sığınmış, büzülmüş, dehşetli üşümüş. Kucaklayıp getirdiler. Günlerce hasta yattı ateşler içinde. Hep babasını sayıklayıp durdu. Arada bir "babam, babacığım" filan diyordu ya, daha çok, sanki bir hayvanla konuşurmuş gibi garip sesler çıkarıyordu. Niçin böyle sesler çıkardığını da bir türlü anlayamadılar ama.

Hastalığının beşinci günü müydü, altıncı günü müydü? O ana dek gözlerini bile açmamıştı şöyle doğru dürüst. Ama o sabah, daha ortalık ağarmamışken, birden fırladı kalktı.

—Babam, dedi gözlerini iri iri açarak. Duydum. Beni çağırıyor.

Annesi, hastalığın ateşinden kızının artık iyice şaşırmağa başladığını sanıp, sarıldı hüngür hüngür ağladı. Bu karda kıyamette babasının gelebilmesinin olanaksızlığını anlatmağa çabıştı. Ama boşuna. "Beni çağırıyor. Gelin gelin diye bağırıyor, duydum." diyordu da başka bir şey demiyordu.

Gerçekten de, aradan yarım saat geçti geçmedi, bir atlı geldi durdu kapılarının önünde. Açtılar ki... Babası.

Donup kaldılar. Oysa, babasını görür görmez hemen kucağına atılacağını sanırdı küçük kız. Hep öyle kurmuştu kafasında. Ama şimdi... Gerçekten babası mıydı acaba bu adam? Bu, köydeki öteki adamlardan hiç de farklı olmayan, iri yarı, pos bıyıklı adam, babası mıydı? Köydekilerden tek farkı, giysileriydi. Elbisesi, ayakkabısı, hele hele şapkası... Çocuğun öylesine garibine gitmişti ki ilk anda, o acayip şapkası. Babası denilen bu adamın, düşündüğü gibi bir hayvan şeklinde olmamasına, dayısına emmisine benzemesi ve tıpkı kendileri gibi konuşmasına da hem çok sevinmiş, hem çok şaşmıştı.

—Demek benim Gelin'im büyümüş de kocaman olmuş haaaa.., diyordu adam. Gel bakayım babanın kucağına. Bak, ne getirdim sana, diyordu.

Ne ki, taş kesilmişti sanki kız. Gözlerini yeni gelen adama dikmiş, öyle şaşkın duruyordu.

Babası kucaklayıverdi, sarıldı yanaklarından öptü. Sonra da elindeki kutuyu açtı, kocaman bir bebek çıkardı. Nerdeyse kendi boyundaki bu bebeğe daha çok şaştı kız. Bir an ne yapması gerektiğini kestiremedi. Elinden tutacak oldu, ürktü. Canlı mıydı, değil miydi, bilemiyordu. Tam çekine çekine, nasıl bir şey olduğunu çıkarabilmek için parmağının ucuyla dokunuyordu ki... Babası çocuğa farkettirmeden, arkasındaki düğmeye basıvermişti. Konuşmağa başladı bebek. Konuştuğunu görünce, onu da canlı sandı, bir an sevindi, ısınıverdi ona küçük Gelincik. Ama çok sürmedi gene sevinci. Bebeğin ne dediğini anlayamamıştı çünkü.

—Nasıl konuşuyor bu? dedi dehşetle.

—Almanca, dedi babası.

—Almanca mı? Ne demek Almanca?

Sanki birden zındana kesmişti her yer. Korkuyla, "Şeytan bu, şeytan bu!" diye bağırdı, kaçıverdi odanın dibine. "Hayır hayır, insan değil." Tortop oldu, büzüldü oturdu köşeye...

Babası karşısına gelmiş, diz çökmüş;

—Kızım, diyordu sevecen sevecen. Almanlar da insandır. Almanca konuşurlar.

—Hayır, hayımır... dedi kız. İnsan olsa, dediklerini anlarım. Şeytan bu...

Birden öylesine yıkılmıştı ki dünyası. Bu yabancı adam nerden çıkmuş gelmişti sanki. "Yarabbim diyordu içinden, niçin, ama niçin?.."

Hüngür hüngür ağlamağa başladı. Ağladı ağladı ağladı...

ARABALAR BEŞ KURUŞA

Sabahattin Ali

ÇİZEN: CENGİZ GÜRER

AKŞAM, CADDELERİN KALABALIK ZAMANINDA, KÖŞE BAŞINA BİR KADINLA BİR ÇOCUK GELİRDİ. SİYAH BİR ÇARŞAFA BÜRÜNEN KADIN ELLERİYLE ÇARŞAFINI YÜZÜNE KAPATIR, YANLIZ İKİ SİYAH GÖZ, SOKAĞIN YARI AYDINLIĞINDA, PARILTISIZ, ÖNÜNE BAKARDI.

ÇOCUK YANINDA AYAKTA DURURKEN O ÇÖMELİR, KÜÇÜK BİR ÇUVALDAN BİRTAKIM OYUNCAKLAR ÇIKARIRDI:

BUNLAR BİR DEĞNEĞİN UCUNA TAKILMIŞ BİR ÇİFT TAHTA TEKERLEKTİ. TEKERLEKLERİN ÜZERİNDE, İKİ YUVARLAK TAHTANIN ARASINA CİVİLENMİŞ DÖRTGEN BUKTAN İBARET KAMERİYE GİBİ BİRŞEY DURUYOR VE TEKERLEKLER YERDE YÜRÜTÜLÜNCE BU KAMERİYE FIRIL FIRIL DÖNÜYORDU.

OYUNCAKLAR KADININ ÖNÜNE DİZİLİNCE ÇOCUK BİR TANESİNİ ELİNE ALIYOR, KALDIRIMDA İLERİ, GERİ GÖTÜREREK BAĞIRMAYA BAŞLIYORDU.

ARABALAR BEŞ KURUŞA.. BEŞ.....

ÇOCUK SEKİZ YAŞINDA VARDI, FAKAT İLK GÖRÜŞTE ALTI YAŞINDAN FAZLA DENİLEMEZDİ. ZAYIF VE MİNİ MİNİ İDİ. SONRA, HİÇ DURMADAN BAĞIRAN SESİ KÜÇÜK BİR KIZIN SESİ GİBİ İNCE VE TİTREKTİ. «BEŞ KURUŞA!» DERKEN «Ş»LERE BASIYOR VE DUDAKLARININ ARASINDAN ONLARI EZEREK ÇIKARIYORDU. HEP ÖNÜNE BAKARDI ANNESİ GİBİ.

ARABALAR BEŞ KURUŞA BEŞ KURUŞA ARABALAR, BEŞ KURUŞA ARABALAR BEŞ KURUŞA BEŞ!!!.....

BULUNDUKLARI KÖŞENİN BİRAZ İLERİSİNDE PARLAK VİTRİNLİ BİR TUHAFİYE MAĞAZASI VARDI. BÜYÜK KRİSTALLERİN ARKASINDA TÜRLÜ GÖZ ALICI RENKLERDE BOYUNBAĞLAR, BİK TOKALI KEMERLER, YÜN KAZAKLAR, ELDİVENLER VE DAHA BİRÇOK, İNSANLARA LÂZIM OLAN VE OLMAYAN ŞEYLER, GEÇENLERİN YÜZÜNE GÜLÜYORDU. ANA OĞUL BUNLARIN ÖNÜNDEN GEÇERKEN, GEÇTİKTEN SONRA KÖŞELERİNE YERLEŞİRKEN, BAŞLARINI HİÇ ÇEVİRMEMEYE GAYRET EDERLER Dİ.

HALBUKİ, GELİP GEÇENLERİN ÇOĞU, BİLHASSA ÇOCUKLAR, BU PARLAK ÇAMEKANLARIN ÖNÜNDE DURUP, ORADA BİR KÖŞEYE, USTACA BİR KARMA ŞIKLIK İÇİNDE YIĞILMIŞ OYUNCAKLARA GÖZLERİNİ DİKİYORLAR

SONRA, MAHSUN BİR TAVIRLA YOLLARINA KOYULUNCA KARŞILARINA ÇIKIVEREN TAHTA TEKERLEKLİ ARABALARA DUDAKLARINI KIVIRARAK VE ADETA HAYALLERİNDE VİTRİNDEN KALAN GÜZEL ŞEKİLLERİ BOZUYORMUŞ GİBİ CANLARI SIKILARAK BAKIYORLARDI.

FAKAT KÜÇÜK SATICI ONLARIN BU İSTEKSİZLİKLERİNİ FARKETMEZ, ÖNÜNE BAKARAK KISA ARALIKLARLA BAĞIRIRDI.

BEŞ KURUŞA.... ARABALAR BEŞ KURUŞA.....

BÜYÜCEK BİR OTOMOBİL, MAĞAZANIN ÖNÜNDE DURDU; İÇİNDEN ŞIŞLİ VE ŞİŞMANCA BİR KADINLA SEKİZ DOKUZ YAŞLARINDA, BEYAZ BERELİ VE TOZLUKLU, YUMUŞAK LACİVERT PANTOLLU BİR ÇOCUK'UNDU, BERABERCE MAĞAZAYA GİRDİLER

BİRAZ SONRA ÇOCUK İŞ VİTRİNLERİ SEYREDE EDE BİRAZ İLERİ GİTTİ, SOKAĞA İNDİ VE OYUNCAKLARIN OLDUĞU KÖŞEYE BAKMAĞA BAŞLADI. TAM BU SIRADA KÜÇÜK BAYANIN SESİ İŞİTİLDİ.

ARABALAR BEŞ KURUŞA... BEŞ KURUŞA....

BAŞINI ÇEVİRİP BAKTI, SONRA KOŞARAK O TARAFA GİTTİ, SİYAH ÇARŞAFLI KADININ YANINDAKİ ÇOCUĞUN ELİNİ TUTARAK,

ANNEM YANLIZ GELEMİYOR, SONRA BAĞIRAMIYOR DA ONUN İÇİN BENDE GELİYORUM!...

AAA-SEN BURADA ARABAMI SATIYORSUN...?

BEYAZ TOZLUKLU ÇOCUK, YÜN ELDİVENLİ ELLERİNİ PALTOSUNUN CEBİNE SOKARAK KÜÇÜK BİR KESE KÂĞIDI ÇIKARDI İÇİNDEN BİR BADEM EZMESİ ALIP AĞZINA ATTI, BİR TANEDE ARKADAŞINA VERDİ AĞZINI ŞIŞİREREK SORDU.

DERSLERE NE ZAMAN ÇALIŞIYORSUN?

MEKTEPTEN ÇIKINCA..... İKİ SAAT FİLAN ÇALIŞIYORUM, DERSLERİ YAPIYORUM ONDAN SONRA BURAYA GELİYORUZ HEM GECE ZATEN ÇALIŞAMAMKİ GAZ MASRAFI ÇOK OLUYOR

O BENİM ARABA SATTIĞIMI BİLİYOR

BİZİM ÖĞRETMENİ GÖRDÜNMÜ? ŞİMDİ BURADAN GEÇTİ.

İLERİDE BİRKAÇ ÇOCUKLA KADININ GELDİĞİNİ GÖRÜNCE SÖZÜNÜ KESEREK BAĞIRDI.

ARABALAR BEŞ KURUŞA!!!....

İKİSİDE ELELE TUTUŞMUŞLARDI ÇARŞAFLI KADIN HAZİN GÖZLERLE BUNLARI SÜZÜYORDU. BEYAZ TOZLUKLU ÇOCUK HESAP VAZİFESİNİ YAPIP YAPMADIĞINI SORDU.

NESİNİ SORACAKSIN ÇOK KOLAY 2+2=4 +5=9÷2=4.5

BEN DEMİN EVDE UĞRASTIM YAPAMADIM GECE BEYBABAMA SORACAĞIM.

ADAMAKILLI LAKIRDIYA DALMIŞLARDI. HATTA KÜÇÜK SATICI "ARABALAR BEŞ KURUSA" DİYE BAĞIRMAYI UNUTMUŞTU. ÖTEKİ ARKADAŞININ KOLUNU SARSTI.

BENİM YANIMDAKİ KALKMAZKİ; HEM BEN SÖYLİYEMEM MAHALLE KOMŞU. MUZDUR.

HISST....BENİM YANIMDAKİ ÇOCUĞUN AĞZI KOKUYOR BEN SÖYLİYECEĞİM SENİN YANINA OTURACAĞIM

SÖZÜNE DEVAM ETMEDİ ONU KALDIRDI YERİNE ZENGİN ÇOCUĞU OTURTTU DERLER DİYECEKTİ VAZGEÇTİ. TAM O SIRADA BEYAZ BERELİ YUMUŞAK LACİVERT PALTOLU, BEYAZ TOZLUKLU ÇOCUĞUN ANNESİ MAĞAZADAN ÇIKTI İKİ TARAFA BAKINDI.

ELLERİNDE PAKETLER VARDI ŞÖFÖR KOŞARAK ONLARI ALDI, VE KENDİ YANINA YERLEŞTİRDİ.

KADIN KÖŞEYE DOĞRU BAKINCA ÇOCUĞUNU GÖRDÜ VE ALDIĞI SEYLERİN KEYFİYLE GÜLÜMSEYEN YÜZÜ BİRDEN SERTLEŞTİ.

...ÖMÜZLA İSTANBUL'A YÜRÜDÜ ÇOCUK, ANNESİNİN BÖYLE HIDDETLE KENDİSİNE DOĞRU ...LDIĞINI GÖRÜNCE HEMEN SUSMUŞ. ŞAŞKIN FAKAT GÜLÜMSİYEN BİR BAKIŞLA GÖZ-LERİNİ ONA DİKMİŞTİ BİR AN HEPSİ KIMILDAMADAN DURDULAR.

KÜÇÜK SATICININ ANNESİ BAŞINI KALDIRMIŞ YUVARLANIR GİBİ GELEN BU KÜRK MAN-TOLU VE YILAN DERİSİ İSKARPİNLİ KADINA BAKI-

YORDU KADIN YAKLAŞINCA, HALA ŞAŞKIN ŞAŞKIN GÜLÜMSEYEN OĞLUNU BİLEĞİNDEN YAKALADI.

BU NE HAL? KİMLERLE KONUŞUYORSUN

VE ÖTEKİ ELİNDEKİ ŞEMSİYEYİ, ELİNİ HÂLÂ UNUTARAK ARKADAŞININ AVUCUN-DA BIRAKAN KÜÇÜK SATICININ OMUZU-NA VURDU. SONRA HAYKIRDI.

İŞE BAKSANA SENİN KONUŞABİLECEĞİN İNSANMI BU?

ÇOCUKLARIN KOLLARI BİR BİRİNDEN AYRILIP AŞAĞI SALLANMEYE BAŞLADI. SİYAH ÇARŞAFLI KADIN DUVARIN DİBİNE BÜZÜLMÜŞTÜ VE KÜÇÜK SATICININ GÖZLERİ KOLUNUN ACISINDAN YAŞLA DOLMUŞTU.

ARKADAŞININ GÖZÜNDEKİ YAŞLARI GÖREN ÇOCUK HENÜZ BAZI ŞEYLERİ ÖĞRENEMEDİĞİ İÇİN RUHUNDAN FIŞKIRAN BİR İSYANLA.

ANNECİĞİM O BENİM MEKTEP ARKADAŞIM

KADIN KIPKIRMIZI KESİLEREK OĞLUNUN SÖZÜNÜ KESTİ.

BEN YARIN MEKTEBİNİZE TELEFON EDECEĞİM SENİ KENDİ SEVİYENDE OLMAYANLARLA TEMAS ETTİRMEYİ GÖSTERİRİM

OĞLUNU KOLUNDAN ÇEKTİ GERİDE KALAN KÜÇÜK SATICI İLE ANASINA, YERİN DİBİNE GEÇİRMEK İSTER GİBİ TAHKİR EDİCİ VE EZİCİ BAKIŞLAR ATARAK YÜRÜMEGE BAŞLADI

OĞLU HALA DÖNÜP BAKIYOR VE YAŞLI GÖZLERİNİ BAŞKA TARAFLARA ÇEVİREN ARKADAŞINI GÖRÜNCE KENDİ GÖZLERİ YAŞARIYORDU. KÜÇÜK SATICI, OTİTREK VE İNCE SESİYLE BAĞIRIYORDU:

ARABALAR BEŞ.. KURUŞA.. BEŞ.... KURUŞA

Lazer ışınlarından sanatsal olaylarda ışıkları dırma amacıyla yararlanılmakta.

Ölümcül ama yararlı bir ışın
LAZER

LAZER IŞINI, YÜZYILIMIZIN EN KUSURSUZ GERECİ OLUYOR : ÖYLE BİR IŞIN Kİ, DERİYİ DE, ÇELİĞİ DE KESİYOR, UZAYI ÖLÇÜYOR, AMELİYATLARDA VÜCUDU KESİP DİKİYOR, DİŞ OYUYOR

Geçenlerde, Paris'teki Foch hastanesinde, dünyada ilk kez değişik biçimde bir göğüs ameliyatı gerçekleştirildi: Doktor Lucien Toty adlı bir operatör, bir hastanın soluk borusunu ameliyat ederken, bildiğimiz neşter yerine ışın kullandı.

Bu ışın, çağımızın en büyük buluşlarından biri olan lazer ışınıdır. Bu ışın, yeni teknolojik aşamalarla birlikte günlük yaşamımıza giriyor. Yirminci yüzyılın ikinci yarısı, bilim dilinde "alabildiğine küçük" diye adlandırılan gelişmelerin ışığında biçimlenecektir. Fizik dalında, atomdan elektrona, biyolojide ise genlere geldik, şimdi de bunlara "foton" u eklemek gerek. Fotonun, Türkçe karşılığı "ışık özü"dür.

Lazer, uzun, İngilizce bir cümledeki kelimelerin baş harflerinden oluşan bir sözcük. "Işının uyarılmış yayını ile ışık yükseltilişi" anlamına geliyor. Bilim adamları, ilk lazer gereçlerini 1964 yılında oluşturdular. Bilim-kurgu yazarları, sinema yönetmenleri ise bu ışına "ölüm ışını" adını verdiler ve evrensel bir üne ulaştırdılar. Peki ama, gerçek lazer araçları endüstri alanında ne yapabilecekti? Bugün bunun yanıtı şudur: "Her şeyi!"

Evet, lazer her şeyi yapabilecek güçte. Bu bakımdan da, evrensel olarak insanlık içinde son derece önemli. Lazerin, şimdiden çok büyük rol oynadığı alanların birkaçına kısaca bir göz atalım:

TIP: Yazımızın başında da bir örneğini verdiğimiz gibi, lazer, özellikle cerrahlık alanında büyük bir çıkış yaptı. Günümüzde, çok ince bir ameliyat olan, gözdeki ağtabaka ameliyatları lazer ışınıyla yapılmaya başlandı. Kısa bir gelecekte, göğüs kafesiyle ilgili bütün ameliyatlar da, bu ışınla yapılabilecek. Bir de dişçilik alanı var ki, o da çok ilginç. Diş doktorunun, dişleri oyan o korkunç aletinden hepimiz ne kadar korkarız değil mi? İşte, bu aletin yerini artık lazer ışını alacak.

ENDÜSTRİ: Bundan böyle birkaç dakika içinde ısmarlama ayakkabı satın alma olanağına kavuşacağız. Lazerli bilgisayar sağlayacak bu kolaylığı. Müşteri ayağını yere basacak, bilgisayar ayağın ölçülerini alacak, bunları lazere iletecek. Lazer de aldığı ölçülere göre deriyi kesip biçecek ve ayakkabıyı hazırlayacak. Endüstri alanında yapacakları bununla kalmıyor elbette; lazerden daha birçok gelişmeler bekleniyor.

İLETİŞİM VE ULAŞIM: Lazer ışınlarının en büyük özelliği, kusursuz düz bir çizgi biçiminde yayılmasıdır. Eğer bir engele rastlamazsa, bu ışınlar yüzlerce ya da binlerce kilometre uzunluğa yayılırlar. Böylece dünya ile ay arasındaki uzaklık santimi santimine ölçülebilmiştir. Lazerin

Gözdeki ağtabakasının hasta bir hücresi lazer ışını ile bombardıman edilerek tedavi ediliyor. Yukardaki resim hücrenin parçalanmasını gösteriyor.

Mini ansiklopedi

DENİZE ATILAN ŞİŞELERİN TOPLANDIĞI BİR YER VAR MI?

Var. Monaco (Monako) Prensliği'nde "Uluslararası Denize Şişe Atanlar Kulübü" adında bir kulüp bulunmaktadır. Bu kulübün dünyanın dört bucağındaki üyeleri, topladıkları bilgileri şişelerin aracılığıyla Monako'ya gönderirler. Denizlerde bulunan bütün şişeler bu kulüpte toplanır. Alınan sonuçlar da dünyanın Seyir ve Hidrografi Dairelerine bildirilir. Kulübün istatistiklerine göre, on beş yıl içinde Amerikan Donanması tarafından denize atılan 78 şişe Fransa kıyılarında ele geçirilmiştir.

DİYAPAZON NEDİR?

Bazı maddelerin titreşimiyle sesler ortaya çıkar. Özellikle bu gergin tellere dokunulduğunda oluşur. Keman, gitar, piyano gibi çalgılar tellidir. Ama bunların her çalınıştan sonra tellerinde bir gevşeklik belirir. Bu gevşeklik sonucu kötü sesler çıkmağa başlar. Tellerin doğru sesleri yansıtabilmesi için akort edilmeleri gerekir. Bir çalgı ya da sesin en ince perdeden en kalın perdeye kadar olan seslerine diyapazon denir. Aynı zamanda diyapazon, iki kollu çelikten bir ses ölçütüdür. Piyano, gitar ve kemandaki akordsuz sesler bu âletle kusursuz biçimde akort edilebilir.

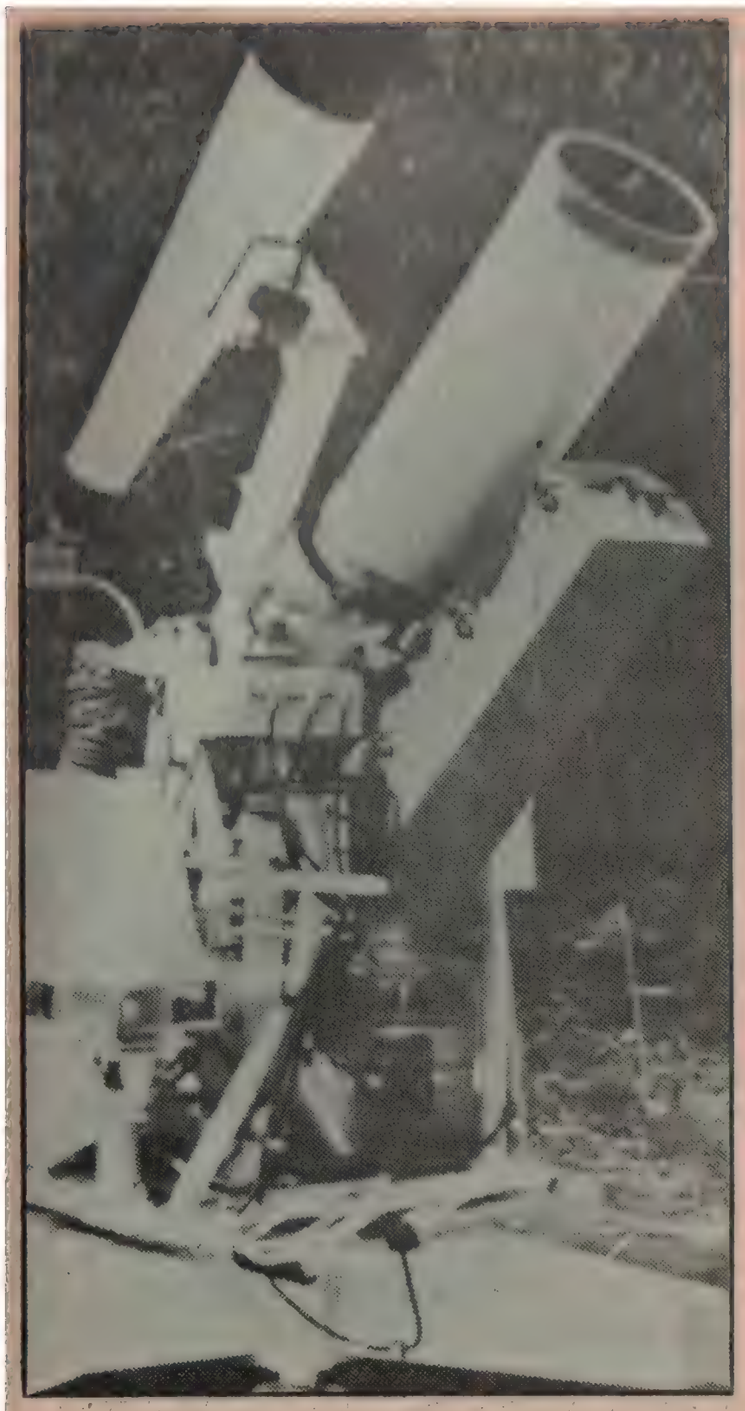

Lazer ışınlarıyla uzaydaki yapay uyduların izlenmesi olağanüstü kolaylaştı.

bir başka özelliği daha vardır: Şifrelenmiş bilgileri dalgalar zinciriyle iletebilir. Kısa bir gelecekte, telefon tellerinin yerini de lazer alacak. Lazer bilgi stoku da yapabilmektedir.

Geleceğin bilgisayar hafızaları lazerli olacaktır. Lazer ışınının hızı ışık hızıyla eşittir, yani saniyede 300.000 kilometredir.

MÜZİK: İlk lazerli elektrofonlar önümüzdeki günlerde laboratuvarlardan çıkacak. Böylece bir plak yüz ya da bin saat süreyle müzik çalabilecektir. Hem de en küçük bir cızırtı yapmadan.

GÖSTERİ: Besteciler, tiyatro yönetmenleri şimdiden lazeri kullanarak biçimsel ve ışıksal dev gösteriler oluşturmaya başladılar.

ENERJİ: Nükleer enerjinin en büyük geçiti uranyum atomlarının parçalanması değil de, hidrojen atomlarının ergimesi olacaktır. Şu var ki, bu ergimeyi sağlayabilmek için bir "kibrit" gereklidir. Bu da, kuşkusuz, lazer olacaktır. Amerikalılar, Sovyetler, Fransızlar, herkes bunu oluşturmaya çalışıyor.

SAVAŞ: Kuşkusuz askerler de lazer üzerinde çalışmalar yapıyorlar. Lazer, Vietnam'da kullanılmıştı. Evet, işin bir de bu yanı var. Savaş! Yok etmek! Öldürmek! Büyük buluşların yazgısı işte böyledir: Hem işe yararlar, korurlar, hem de öldürürler.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Çanakkale Savaşı'nda 19 uncu Tümen Komutanı olan Kurmay Subay Mustafa Kemal Bey, Arıburnu'nda düşmanı durdurmakla kalmamış, saldırıya da geçmişti. Böylece İstanbul'u istila edilmekten kurtarmıştı. Atatürk'ün o dönemdeki savaş sırasında rütbesi neydi?

2. Keçiden küçük, güzel gözlü antilop türüdür. Boyu en çok 1,5 m. dir. Daha çok çöllerde yaşar. Boynuzları yay biçimindedir. Sarı kum rengindedir. Erkeklerin boynuzları dişilerden daha güçlüdür. Bu sevimli hayvanı tanıdınız mı?

3. Sıvıların ve bazı katı maddelerin ısı etkisiyle biçim değiştirerek dönüştükleri gaz haline ne ad verilir?

4. "6 Derece" denildi mi şiddetlidir. Herkes duyar. Raflardan kitaplar, duvarlardan resimler düşer. Bazı yapılarda sıvılar çatlar. Hangi doğal afetten söz ettik?

5. Anıtın bir yönünde iki ayrı yontu vardır. Altında da şu sözler yer alır : "Türk, öğün, çalış, güven". "Güven Anıtı" adını taşıyan bu ünlü anıt hangi kentimizdedir?

6. Antarktika ve Arktika bölgelerinde denizleri kaplayan buzların çözülmesiyle ortaya çıkan buz parçalarına ne ad verilir?

7. Bu ilimizin sınırlarını doğuda İran, güneyde Irak toprakları, güneybatıda Mardin, batıda Siirt, kuzeyde Van illeri çevirir. İlçelerinden ikisi Beytüşşebap ile Şemdinli'dir. Hangi ilimiz bu?

8. Altı buçuk yılda yapılan Ağustos 1960 günü törenle açılan, 250.000 şehidin anısına, Morto Koyu önündeki Hisarlıktepe üzerinde dikilen 41.70 metre yüksekliğindeki anıtın adı nedir?

9. Endüstriyi oluşturan dört öge vardır. Bunlardan üçü şunlardır: Yönetim; Su gücü, verimli toprak, yeraltı zenginlikleri ve or-

man ürünleri gibi doğal kaynak ve araçlar; Emek. Dördüncüsü nedir biliyor musunuz?

10. Futbolda serbest vuruşa frikik adı verilir. Frikik "tek vuruşlu" bir serbest vuruştur. Bir de frikik daha vardır, nedir?

11. Güneşin uydularındandır. Dünyamız da bu uydular arasındadır. Bir odağı güneş olan bir elips üzerinde dolanırlar. İyi gözlendiğinde bunların yıldızlardan farklı olduğu anlaşılır. Sözünü ettiğimiz şeyler nelerdir?

12. Avustralya ve Yeni Zelanda askerlerinden kurulu birliklere ANZAC (Anzak'lar) adı verilmişti. Bu birlikler kimlerle beraber, kime karşı savaşmışlar ve yenilgiye uğramışlardı?

13. Ege Denizi'nde, Çanakkale Boğazı'nın kuzeybatısında bir adadır. Çanakkale iline bağlı bir ilçedir. Yüzölçümü 285 km² olan adanın 5 köyü vardır. Hangi adadan söz ettik?

14. Dünya edebiyatının ölmez yapıtlarından Don Kişot'un baş kahramanının adı Don Kişot'tur. Romanın ikinci kahramanı ise, şövalyeliğe özenen Don Kişot'un hizmetine girmiş olan, sağduyusu güçlü, ama okuma yazma bilmeyen bir köylüdür. Bu kahramanı anımsadınız mı?

15. Dünyanın en uzun kanalı 161 kilometre boyundadır. Bu kanalın adını ve nerde olduğunu biliyor musunuz?

Kumbara'NIN YARIŞMASI

Ekim sayımızla başladığımız ve her ay bir yenisi yapılacak olan yarışma olağanüstü büyük bir ilgi topladı. Yarışmaya katılanların sayısının çok büyük olacağı gelen mektuplardan anlaşılmaktadır. Dergimizin yarışma kurulu en yüksek puanı toplayan 25 okuyucumuzu saptamak için çalışmalara başlamıştır. Sonuçları Nisan sayımızla verebileceğimizi umuyoruz. Şimdilik, sonuçları beklerken, yapılacak en iyi iş bu sayımızda verdiğimiz ve yan sütunlarda bulacağınız "KUMBARA'NIN YARIŞMASI : 2"ye katılmaktır

Şubat sayımızda yarışmanın nasıl yapılacağını gösteren bir örnek vermiştik. Bu sayımızda ayrıntıya girmeden, bir boş, bir de doldurulmuş örnek vermekle ve yarışmayı ana çizgileriyle tanıtmakla yetineceğiz.

ÖRNEK:

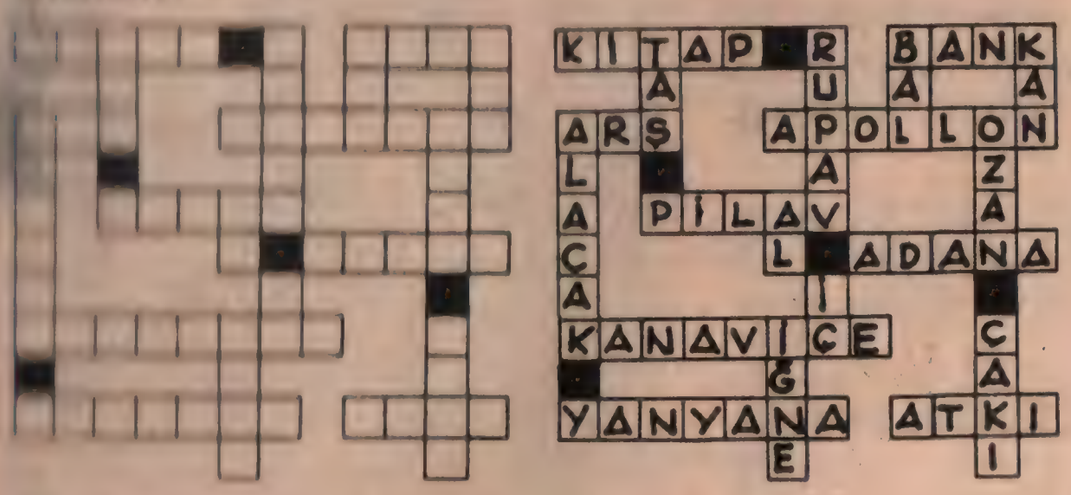

Yandaki çerçeve içindeki bulmacayı olağan bulmacalar gibi soldan sağa, yukarıdan aşağıya doğru ve gerekirse tersine olarak dolduracaksınız. Ama gelişigüzel bir biçimde değil! Çünkü alfabenin bütün harflerinin ayrı birer değeri vardır. Amacınız, en yüksek puanı toplamak olmalıdır. Hangi dörtgeni isterseniz karalayarak kapatabilirsiniz. Ama bu işlemi ne kadar az yaparsanız o kadar yararınıza olur. Çünkü hem seçeceğiniz harfler hem de kullanacağınız her dörtgen bakımından çok puan toplamak sizin elinizdedir. Onun için en yüksek değerdeki harflerden oluşan sözcükleri seçmeye dikkat etmelisiniz. Bunun dışında, bulmacanın altında belirtilen sözcükleri de bulmacanın içinde kullanmak zorunludur.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR :

● Türk Dil Kurumu sözlüğünde bulunmayan sözcüklerin kullanılmaması gerekir ● Yarışmaya sadece 15 yaşından küçük okuyucularımız katılabilir. ● Ne kadar puan toplandığının hesaplanmasında her karedeki harf bir defa sayılacaktır Örnekteki "KİTAP"ve "TAŞ"ta bulunan T harfi gibi .. Harflerin değerlerinin toplamı okuyucu tarafından yapılacak ve "Puanların tutarı" kutusuna yazılacaktır. Toplam işleminde yapılan hatanın sorumluluğu okuyucuya aittir. ● Yarışmaya katılacak okuyucunun adı, soyadı ve adresi belirli yere kitap harfleriyle yazılacaktır. ● Tüm işlemler yapıldıktan sonra kırmızı çerçeveli mavi bölüm kesilecek (eğer derginizi kesmek istemezseniz çerçeve içindeki bölümü aynen bir kağıda kopya edip doldurabilirsiniz.) ve bir zarfa konarak aşağıdaki adrese yollanacaktır:

KUMBARA DERGİSİ (Yarışma No. 2)
Türkiye İş Bankası A.Ş. / Halkla İlişkiler Müdürlüğü
PK. 155
Küçükesat - ANKARA

(Yukardaki adresin sadece yarışmaya katılmak amacıyla kullanılmasını rica ederiz. "Kumbara"ya düşüncelerini yazmak, önerilerde bulunmak, şiir, resim, fıkra gibi çalışmalarını göndermek isteyen okurlarımızın yine eskisi gibi dergimizin 1. sayfasındaki adrese yazmaları rica olunur.)

● Nisan 10'a kadar zarfların dergimize gelmesi gerekmektedir. Posta gecikmeleri kabul edilmeyecek ve bu tarihten sonra gelen zarflar yarışmaya sokulmayacaktır.

ÖDÜLLER:

Her ay yapılacak olan bu yarışmada en yüksek puanı toplayan 25 okuyucumuzu Türkiye İş Bankası şu şekilde ödüllendirecektir:

BİRİNCİYE : Bir Kumbara ve 2.000 liralık bir hesap
İKİNCİYE: Bir Kumbara ve 1.400 liralık bir hesap
ÜÇÜNCÜYE: Bir Kumbara ve 800 liralık bir hesap
Dördüncüden onuncuya kadar başarılı 7 okuyucumuz birer Kumbara ve 400 liralık bir hesapla ve diğer 15 okuyucumuz da birer Kumbara ve 200 liralık bir hesapla ödüllendirilecektir.

KUMBARA'NIN YARIŞMASI : 2

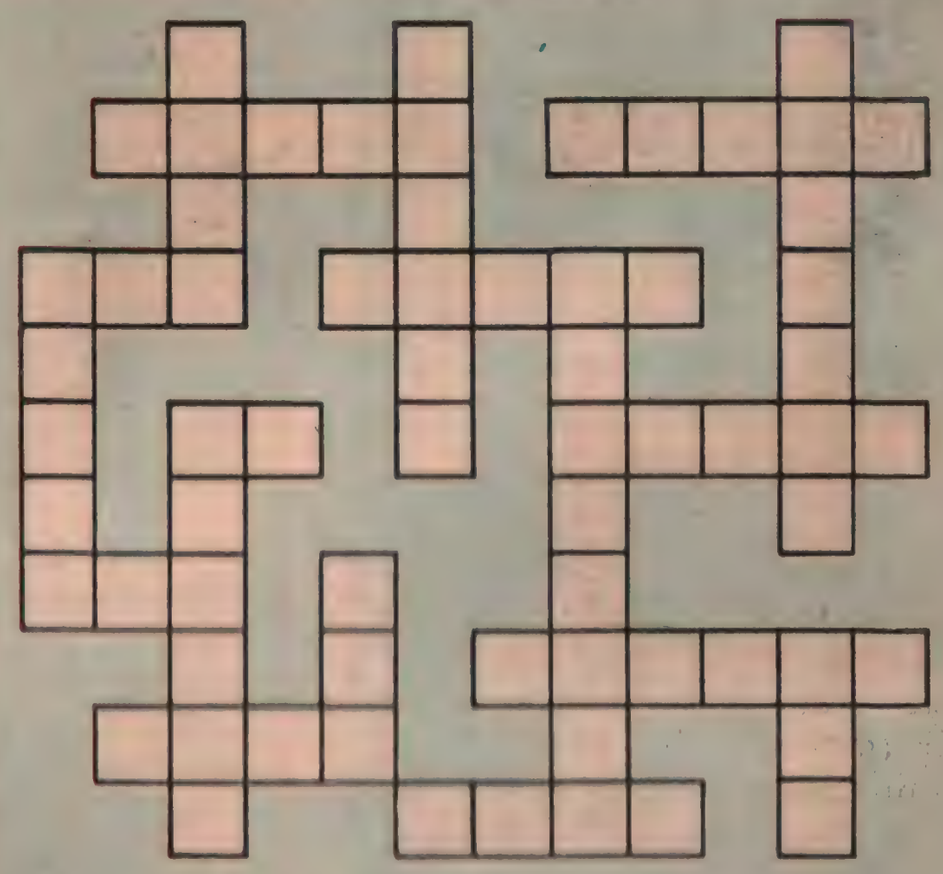

Bulmacada kullanılması zorunlu sözcükler :

DİLEK - UZUN - BURÇAK

Puanların tutarı:

HARFLERİN DEĞERLERİ:

A	14	F	24	J	9	Ö	1	U	5
B	3	G	19	K	56	P	62	Ü	5
C	2	Ğ	19	L	21	R	16	V	27
Ç	2	H	5	M	7	S	4	Y	7
D	43	İ	33	N	47	Ş	4	Z	13
E	11	I	33	O	1	T	23		

ADI, SOYADI : .....
ADRESİ : .....
.....
.....
..... YAŞI : .....

SAİT FAİK

Alemdağ'da var bir yılan

1 YAZAR
YAPIT

YAZAR

1907 yılında Adapazarı'nda dünyaya gelen Sait Faik Abasıyanık, öykü dalında büyük ün yapmış bir yazarımızdır. Babası, Adapazarlı Mehmet Faik Abasızoğulları adında bir tomruk tüccarıdır. Lise öğrenimini tamamladıktan sonra Sait Faik bir süre Edebiyat Fakültesine devam etti.

Daha sonra, babasının da isteğiyle, ekonomi öğrenimi için 1931 yılında İsviçre'ye giden Sait Faik orada çok kısa bir süre kaldıktan sonra Fransa'ya geçti. Üç yılını Avrupa'da geçiren yazar 1935 te Türkiye'ye döndü.

Sait Faik daha lisedeyken öyküler yazıyordu.. İlk şiirleri ve öyküleri 1931 yılından sonra dergilerde ve gazetelerde yayınlandı.

İstanbul'a döndükten sonra bütün ömrü Burgaz adasındaki köşklerinde çok sevdiği annesiyle geçti. Bu köşk 1964 Mayısından bu yana Sait Faik müzesidir.

1953 yılında Amerika'daki Mark Twain derneğine onur üyesi seçilen Sait Faik yakalandığı sirozdan kurtulamayarak 11 Mayıs 1964 salı günü öldü. Ölümünden sonra annesi Sait Faik Armağanını düzenledi. Yapıtlarından bazıları şunlardır: "Semaver", "Lüzumsuz Adam", "Havada Bulut", "Kumpanya", "Son Kuşlar", "Alemdağda Var Bir Yılan",

YAPIT

"Alemdağda var bir yılan" adlı 17 öyküden oluşan kitap Sait Faik'in en güzel yapıtlarından biridir. Son öykünün adı "Yılan Uykusu" dur. Bu öykü sıcak bir insan sevgisinin özlemi üzerine kurulmuştur. Anladığımız anlamda somut bir olay ve canlı kişiler yoktur. Soyut bir öykü, bir düş, ya da masal diyebiliriz.

Yalnız bir adam. Dondurucu bir soğuk. Sobalı odaya kar yağıyor. Pencereden çıplak dallı bir ağaç giriyor. Bir bulut ve bir kuş giriyor. Adam çok yalnız. Bütün özlemi yanında bir başkasının sıcak varlığını duymak. Yandaki odaya bir insan giriyor. Onun girmesiyle buzlar da eriyor. Bu bir yabancı ama ne olursa olsun bir insan.

Adam, yabancı ve kuş birbirleriyle öyle bir ilişki kuruyorlar ki sonunda salt bir mutluluk doğuyor aralarında. Yazar öyküsünü şu sözlerle bitiriyor :

"Odam biraz ısınmıştı. Soba gürül gürül yanıyordu. Anahtarı biraz kıstım. İçeribi odaya geçtim. Yorganı açtım. Köşeye büzülmüş mışıl mışıl uyuyordu. Uzanıkladım. Kuş onun kafasından benim kafama, benim kafamdan onun kafasına bunu duruyordu. Sabaha kadar kuşun kanat sesini, onun mışıl mışıl uykusunu duydum".

Kumbara'NIN YARIŞMASI

Geçen sayımızda başladığımız ve her ay bir yenisi yapılacak olan yarışma olağanüstü büyük bir ilgi topladı. Yarışmaya katılanların sayısının çok büyük olacağı gelen mektuplardan anlaşılmaktadır. Dergimizin yarışma kurulu en yüksek puanı toplayan 25 oyuncumuzu saptamak için çalışmalara başlamıştır. Sonuçları Nisan sayımızda verebileceğimizi umuyoruz. Şimdilik, sonuçları beklerken, yapılacak en iyi iş bu sayımızda verdiğimiz ve yan sütunlarda bulacağınız "KUMBARA'NIN YARIŞMASI : 2"ye katılmaktır

Şubat sayımızda yarışmanın nasıl yapılacağını gösteren bir örnek vermiştik. Bu sayımızda ayrıntıya girmeden, bir boş, bir de doldurulmuş örnek vermekle ve yarışmayı ana çizgileriyle tanıtmakla yetineceğiz.

ÖRNEK:

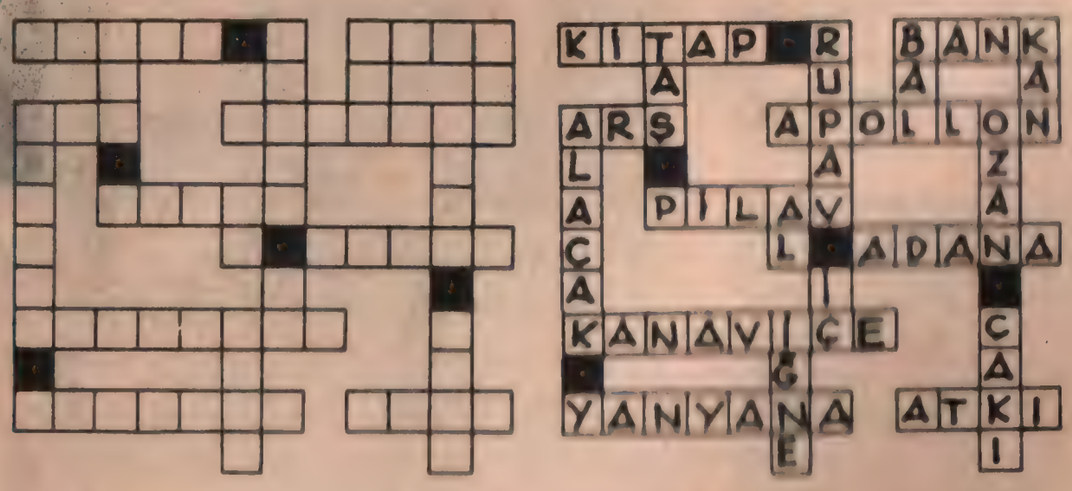

Yandaki çerçeve içindeki bulmacayı olağan bulmacalar gibi soldan sağa, yukarıdan aşağıya doğru ve gerekirse tersine olarak doldurucaksınız. Ama gelişigüzel bir sözcükle değil! Çünkü alfabenin bütün harflerinin ayrı bir değeri vardır. Amacınız, en yüksek puanı toplamak olmalıdır. Hangi dörtgeni isterseniz karalayarak kapatabilirsiniz. Ama bu işlemi ne kadar az yaparsanız o kadar yararınıza olur. Çünkü hem seçeceğiniz harfler hem de kullanacağınız her dörtgen bakımından çok puan toplamak sizin elinizdedir. Onun için en yüksek değerdeki harflerden oluşan sözcükleri seçmeye dikkat etmelisiniz. Bunun dışında, bulmacanın altında belirtilen sözcükleri de bulmacanın içinde kullanmak zorunludur.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR :

● Türk Dil Kurumu sözlüğünde bulunmayan sözcüklerin kullanılmaması gerekir ● Yarışmaya sadece 15 yaşından küçük okuyucularımız katılabilir. ● Ne kadar puan toplandığının hesaplanmasında her karedeki harf bir defa sayılacaktır Örnekteki "KİTAP"ve "TAŞ"'ta bulunan T harfi gibi.. Harflerin değerlerinin toplamı okuyucu tarafından yapılacak ve "Puanların tutarı" kutusuna yazılacaktır. Toplam işleminde yapılan hatanın sorumluluğu okuyucuya aittir. ● Yarışmaya katılacak okuyucunun adı, soyadı ve adresi belirli yere kitap harfleriyle yazılacaktır. ● Tüm işlemler yapıldıktan sonra kırmızı çerçeveli mavi bölüm kesilecek (eğer derginizi kesmek istemezseniz çerçeve içindeki bölümü aynen bir kağıda kopya edip doldurabilirsiniz.) ve bir zarfa konarak aşağıdaki adrese yollanacaktır:

KUMBARA DERGİSİ (Yarışma No. 2)
Türkiye İş Bankası A.Ş. / Halkla İlişkiler Müdürlüğü
PK. 155
Küçükesat - ANKARA

(Yukardaki adresin sadece yarışmaya katılmak amacıyla kullanılmasını rica ederiz. "Kumbara"ya düşüncelerini yazmak, önerilerde bulunmak, şiir, resim, fıkra gibi çalışmalarını göndermek isteyen okurlarımızın yine eskisi gibi dergimizin 1. sayfasındaki adrese yazmaları rica olunur.)

● Nisan 10'a kadar zarfların dergimize gelmesi gerekmektedir. Posta gecikmeleri kabul edilmeyecek ve bu tarihten sonra gelen zarflar yarışmaya sokulmayacaktır.

ÖDÜLLER:

Her ay yapılacak olan bu yarışmada en yüksek puanı toplayan 25 okuyucumuzu Türkiye İş Bankası şu şekilde ödüllendirecektir:

BİRİNCİYE : Bir Kumbara ve 2.000 liralık bir hesap
İKİNCİYE: Bir Kumbara ve 1.400 liralık bir hesap
ÜÇÜNCÜYE: Bir Kumbara ve 800 liralık bir hesap
Dördüncüden onuncuya kadar başarılı 7 okuyucumuz birer Kumbara ve 400 liralık bir hesapla ve diğer 15 okuyucumuz da birer Kumbara ve 200 liralık bir hesapla ödüllendirilecektir.

KUMBARA'NIN YARIŞMASI : 2

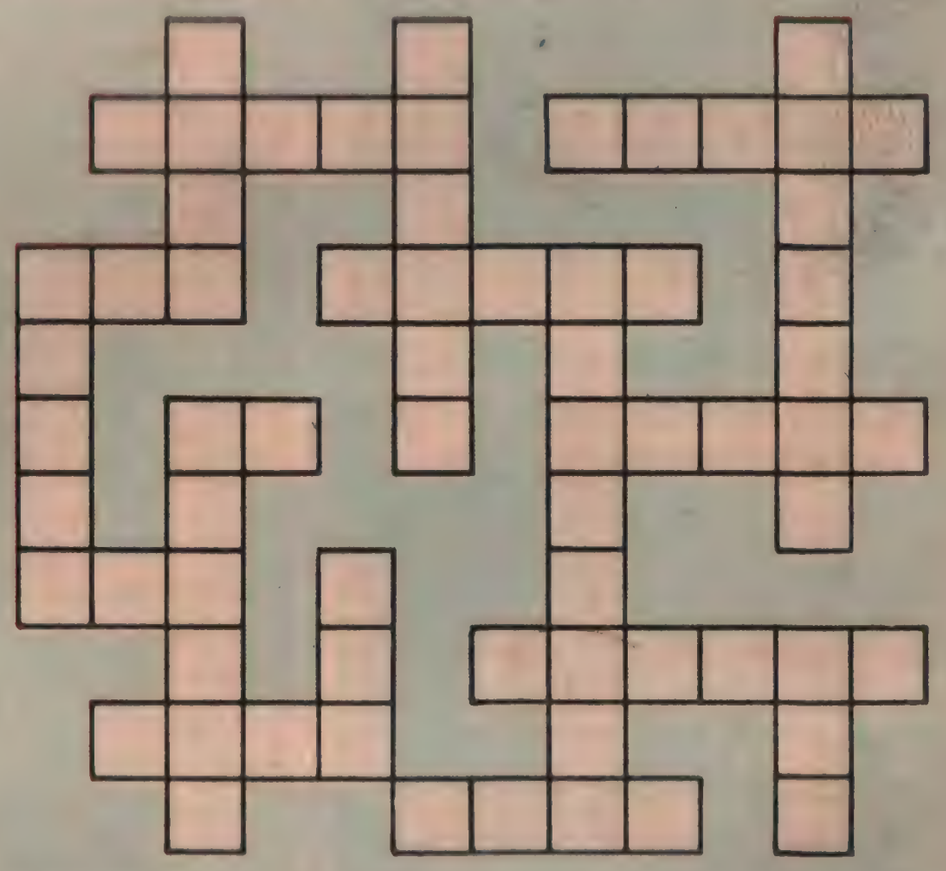

Bulmacada kullanılması zorunlu sözcükler :

DİLEK - UZUN - BURÇAK

Puanların tutarı:

HARFLERİN DEĞERLERİ:

A 14	F 24	J 9	Ö 1	U 5
B 3	G 19	K 56	P 62	Ü 5
C 2	Ğ 19	L 21	R 16	V 27
Ç 2	H 5	M 7	S 4	Y 7
D 43	İ 33	N 47	Ş 4	Z 13
E 11	I 33	O 1	T 23	

ADI, SOYADI : .....
ADRESİ : .....
.....
.....
..... YAŞI : .....

SAİT FAİK

Alemdağ'da var bir yılan

1 YAZAR YAPIT

YAZAR

1907 yılında Adapazarı'nda dünyaya gelen Sait Faik Abasıyanık, öykü dalında büyük ün yapmış bir yazarımızdır. Babası, Adapazarlı Mehmet Faik Abasızoğulları adında bir tomruk tüccarıdır. Lise öğrenimini tamamladıktan sonra Sait Faik bir süre Edebiyat Fakültesine devam etti.

Daha sonra, babasının da isteğiyle, ekonomi öğrenimi için 1931 yılında İsviçre'ye giden Sait Faik orada çok kısa bir süre kaldıktan sonra Fransa'ya geçti. Üç yılını Avrupa'da geçiren yazar 1935 te Türkiye'ye döndü.

Sait Faik daha lisedeyken öyküler yazıyordu.. İlk şiirleri ve öyküleri 1931 yılından sonra dergilerde ve gazetelerde yayınlandı.

İstanbul'a döndükten sonra bütün ömrü Burgaz adasındaki köşklerinde çok sevdiği annesiyle geçti. Bu köşk 1964 Mayısından bu yana Sait Faik müzesidir.

1953 yılında Amerika'daki Mark Twain derneğine onur üyesi seçilen Sait Faik yakalandığı sirozdan kurtulamayarak 11 Mayıs 1954 salı günü öldü. Ölümünden sonra annesi Sait Faik Armağanını düzenledi. Yapıtlarından bazıları şunlardır: "Semaver", "Lüzumsuz Adam", "Havada Bulut", "Kumpanya", "Son Kuşlar", "Alemdağda Var Bir Yılan",

YAPIT

"Alemdağda var bir yılan" adlı 17 öyküden oluşan kitap Sait Faik'in en güzel yapıtlarından biridir. Son öykünün adı "Yılan Uykusu" dur. Bu öykü sıcak bir insan sevgisinin özlemi üzerine kurulmuştur. Anladığımız anlamda somut bir olay ve canlı kişiler yoktur. Soyut bir öykü, bir düş, ya da masal diyebiliriz.

Yalnız bir adam. Dondurucu bir soğuk. Sobalı odaya kar yağıyor. Pencereden çıplak dallı bir ağaç giriyor. Bir bulut ve bir kuş giriyor. Adam çok yalnız. Bütün özlemi yanında bir başkasının sıcak varlığını duymak. Yandaki odaya bir insan giriyor. Onun girmesiyle buzlar da eriyor. Bu bir yabancı ama ne olursa olsun bir insan.

Adam, yabancı ve kuş birbirleriyle öyle bir ilişki kuruyorlar ki sonunda salt bir mutluluk doğuyor aralarında Yazar öyküsünü şu sözlerle bitiriyor :

"Odam biraz ısınmıştı. Soba gürül gürül yanıyordu. Anahtarı biraz kıstım. İçeriki odaya geçtim. Yorganı açtım. Köşeye büzülmüş mışıl mışıl uyuyordu. Kucakladım. Kuş onun kafasından benim kafama, benim kafamdan onun kafasına konup duruyordu. Sabaha kadar kuşun kanat seslerini, onun mışıl mışıl uykusunu duydum".

Miki 50 yaşını doldurdu

DAĞ DOĞURAN FA

California'daki ünlü "Disneyland"da canlı resimler kahramanlarının büyük boy modelleri halkın arasında dolaşıyor.

Miki Fare dizisinden başka "Pamuk Prenses", "Fantasia", "Bambi" gibi unutulmaz filmlerin yaratıcısı Walt Disney.

MİKİ FARE'NİN BABASI WALT DİSNEY DEĞİLDİ AMA, ÇOK İYİ BİR ÖRGÜTÇÜYD RESİMLER" ALANINDA İLK ADAM DEĞİLD

Dilimizde güzel bir deyim vardır: "Dağ fare doğurdu!" Oysa Mini Fare (Mickey Mouse) için bu deyimi kullanmak olanaksız, çünkü bu farenin kendisi koskoca bir dağ doğurdu.

Walt Disney, Miki adındaki sevimli fareciğin resmini çizdiğinde pek başaramamış. "Canlı resimler"in bu kahramanını kusursuz biçime getiren Ub Iwerks adındaki yardımcısı olmuş. Disney çok iyi bir ressam da değildi. Ancak, çok iyi bir iş adamıydı ve düşünceleri her zaman yeniliklere açıktı. Yaratıcı kişiliği güçlüydü, her gün yeni yeni buluşlar peşindeydi.

1928 y
birçok M
filmlerde
manı çeş
tipleri can
kestra yön
arayıcısı, k
rak ağası,
Miki F
yanın dör
ki Fare'yi
Bu kulüpl
çeşitli adl
nesini söy
Ratoncito,
Raton Mig

"Miki Fare" çizgilerinin başlangıçtan son şekline kadar geçirdiği evrim

Walt Disney bu işe 1928 yılında, üç dakikalık sesli bir "canlı resimler" filmiyle başlamıştı. Sonra çalışmalarını geliştirerek renkli filme geçti, uzun metrajlı filmler yaptı, en sonunda da stereofonik sese kadar ulaştı. Her geçen gün daha iyiyi, daha güzeli araştırıyor, bunu da başarıyordu.

Böylece Miki Fare dizisinden başka "Pamuk Prenses", "Fantasia", "Bambi", "Uzayın Fethi", "İşte Yaşam" gibi unutulmaz filmler oluşturdu. Bunları çocuklar da büyükler de büyük beğeniyle ve coşkuyla izliyorlardı.

Disney bununla da yetinmedi. Çocuklar için iki tane dev eğlence parkı gerçekleştirdi: 1955'te kurulan Disneyland ve 1971'de gerçekleştirdiği Disneyworld.

Miki F
ki; bir s
resmî olar
rede seki
gerçek b
cuklar ya
şıyan pija
biberonlar
rı, balonl
çok şeyle
Şimdi
Onu yarat
yaşamıyo
luk, büyü
ve binlerc
Elli yı
farecik iç
eski ünü
de, onu
ğını sürdü

Walt Disney, en büyük projelerinden biri olan "Disneyworld"un gerçekleştiğini ölümü (1966) nedeniyle göremedi. Florida'da 10.000 hektarlık bir alana yayılmış olan bu eğlence yeri 1971'de kardeşi Roy tarafından açılmıştı.

RE

HİÇ DE İYİ BİR RESSAM
Ü. BU SANATÇI, "CANLI
AMA, KUŞKUSUZ EN
BAŞARILISIYDI...

ndan bu yana kısa, uzun
Fare filmi çevrildi. Bu
lt Disney'in sevimli kahra-
kılıklara girdi, çeşitli
ndırdı. Detektif oldu, or-
tmeni oldu, boksör, altın
şif, paralı asker oldu, top-
ot oldu...
e artık bir yıldızdı. Dün-
bir yanında binlerce, Mi-
sevenler kulübü açılmıştı.
de sevimli küçük yaratık
da anılıyordu. Birkaç ta-
yelim: Miki Maus, Miguel
Miki Kuchi, Topolino, El
olito...

re'nin ünü o denli büyüktü
t firması, üzerinde onun
bir saat yaptı. Kısa bir sü-
milyon sattı. Miki artık
endüstri olmuştu. Ço-
rken Miki Fare resmi ta-
alar giyiyorlardı. Şapkaları,
oyuncakları, diş fırçala-
, okul çantaları, daha bir
Miki Fare'liydi.
iki elli bir yaşına basıyor.
n sanatçı Walt Disney artık
ama, kurduğu imparator-
eğlence parkları binlerce
kişinin ziyaretine açık.
yaramaz, sevimli, küçük
oldukça fazla. Bu yüzden
yitirmeye başladı Yine
venlerin anılarında canlılı-
yor.

Yabancı bir ülke kitaplığında çocuklar için özel olarak hazırlanmış bir bölüm.

Kitaplık Haftası geliyor

MUZAFFER GÖKMAN
Beyazıt Devlet Kütüphanesi eski müdürü

Hikâye bu ya. Çok eski yıllarda bir ülkede, ünü çevreye yayılmış, çok kitabı olan bir kitaplık varmış. Ama... her zaman açık değilmiş bu kitaplık. Yılda bir kez açılırmış gün doğarken. Gün batarken de, büyük kapıları kapanırmış bir yıl sonra açılmak üzere, O dönemde okunacak şeyler de bugün olduğu gibi bol değilmiş. Okumaya çok meraklı, siz yaşta bir çocuk, kitaplıkta gizlenerek bir yıl boyunca okumaya karar vermiş.

Bir yıl boyunca ne ile beslenecek? Bugünkü gibi ilaçlar, konserveler yok ki. Düşünmüş, bir çıkar yol bulmuş. Ekmek yapılan unu badem yağıyla yoğurup kurutmuş. Yüzlerce kez bu işi tekrarlamış, küçücük bir top yapmış. Bu kurumuş hamurdan bir toplu iğne başı yiyince gün boyu açıkmazmış insan. Kitaplık açılınca kalabalık arasında o da girmiş içeri. Gün batıp da kapılar kapanırken bir masanın altına saklanmış. El ayak çekilmiş, kapılara çifter çifter kilitler vurulmuş. Çocuk başlamış çalışmaya. Tam bir yıl boyu okumuş, Bir yıl sonra kitaplık açıldığında, dünyanın en ünlü bilgini olarak çıkmış kapısından.

Büyükannem anlatırdı bu kitaplık hikâyesini, biz de çevresine halka olup, göz kırpmadan dinlerdik onu. Gece düşümüzde yaşardık bu hikâyeyi. Saçları uzamış, gözleri bilimden parlayan bir bilgin çocuğun kitaplık kapısından çıktığını görür gibi olurduk.

Kitaplıkla ilgili hikâyeler olduğu gibi, onun çok gerilere uzanan tarihi de var. Eski kaynaklara göre ilk kitaplık; milâttan 626 yıl önce Dicle—Fırat Nehirleri arasında Mezopotamya denilen ülkenin sınırlarında, Ninova şehirinde kurulan Asurbanipal Kitaplığı. Orada toplanan kitaplar bugün elinizde tuttuğunuz, yararlandıklarınız gibi değil. Kitap yapraklarının her biri killi toprak parçası. Üzerlerine çivi ile işaretler yapıldıktan sonra güneş altında kurutulmuş ince tuğla parçaları. Sosyal bilgiler dersinizde de okuyacaksınız, bu yazılara "çivi yazısı" deniliyor. Küçücük bir kitabı bir yere taşımak gerektiği zaman, tuğlaları yüklemek için en az on tane deve bulmak gerek.

Bugün öyle mi? Çantanızda taşıyabiliyorsunuz. Cebinize sığabilecek "Cep kitapları", büyüteçle okunabilen avuç içi kadar karta sığdırılmış kitaplar, filmler, daha daha ne kadar yeni buluşlar var. Bütün bunların yanısıra yılda bir kez değil, yılın her günü girdiğimiz, rahatça yararlandığımız kitaplıklarımız var. Kitap ve kitaplık bizim bölünmez bir parçamız. Evimizde, sınıfımızda, okulda, mahallede, hatta gezici kitaplıklarımız var.

Çağımızda toplumun uygarlığı; kütüphanelerinin sayısı, bu kütüphanelerdeki kitap sayısı ve ülkelerdeki insanların okudukları kitap sayısı ile ölçülüyor. Kendilerini kitaba adayan, kütüphaneciliğe adayan tüm dünya kütüphanecileri de, kitabı daha çok sevdirmek, daha çok okutmak için her yıl Mart ayının son pazartesi günü başlamak üzere bir hafta süre ile "Kütüphanecilik Haftası" düzenlemişler. Bir tür bayram, kitap bayramı. Bu bayrama, haftaya katılmakta gecikmeyin, küçük kitaplığınızı zenginleştirmekte acele edin.

Levent Kırca, Televizyonla Tiyatro ve Sinemayı birlikte yürütüyor.

TV'nin küçük izleyicilerinin yıllar önce "Oyun Treni" adlı çocuk programıyla tanıyıp sevdikleri Levent Kırca, son günlerde yaman bir sinema oyuncusu oldu. Tiyatro kulisi, TV stüdyosu, gazino sahnesi derken film setlerine de sıçrayan ünlü güldürü sanatçısı, bir ay ara ile ikinci filmini de çevirip bitirdi. İlk filmi "Altın Şehir"de, TV reklamlarından, "Sağlık Olsun" programından ve gazino sahnelerinden rol arkadaşı Ayşegül Atik'le başrolde oynayan Levent Kırca, ikinci filminde Nevra Serezli ile boşanma davalarında savunma avukatlığı yapan, sonunda evlenen, ama geçinemeyip ayrılmak üzere mahkemeye düşen bir çifti canlandırıyor. Yönetmenliğini Atıf Yılmazın yaptığı filmin öbür oyuncuları arasında Adile Naşit, Selim Naşit, Şener Şen, Gülten Ceylan, Cevdet Arıkan var. Levent Kırca'nın yeni filminin adı, TV'de konserve reklamlarında tanıttığı, halk arasında çok yaygınlaşan "N'olacak Şimdi". İkinci Filmi "N'olacak Şimdi" ile sinemaya çok ısındığını söyleyen Levent Kırca, bundan sonra yılda iki film çevirmeyi düşündüğünü belirtiyor. Bir yandan TV için "Ne Olur Ne Olmaz" Programını hazırlayan, bir yandan "Arkadaş Kabare" adlı tiyatro sahnesinin sorumluluğunu üstlenen Levent Kırca'nın bu denli yoğun uğraş arasında sinemaya da gönül vermesi, onun çok yönlü ve yetenekli bir sanatçı olduğunu kanıtlıyor. Tüm bu uğraşlar, sanatçının mayıs ayında vatan görevini yapmak için askere alınmasıyla uzunca bir süre için kesintiye uğrayacak.

TENTEN TÜRKİYE'YE GELİYOR

Dünya Çocuk Edebiyatının ünlü kahramanı Tenten'in Türkiye'ye gelme olasılığı belirdi. Bildiğiniz gibi ünlü Belçikalı ressam Herge'nin yarattığı resimli roman kahramanı Tenten'in serüvenleri "canlı resim" olarak Dünya Televizyonlarında gösterilmektedir. Aldığımız haberlere göre TRT Televizyonu da bu sempatik küçük gazetecinin serüvenleriyle ilgilenmekte ve filmlerini satın almak istemektedir.

SADRİ ALIŞIK TV.'NİN "SEYAHATNAME" ADLI YENİ YERLİ DİZİSİNDE OYNUYOR

Ününü yıllar önce çocukların çok sevdiği "Turist Ömer" filmleriyle yapan yılların sanatçısı Sadri Alışık, uzunca bir suskunluk döneminden sonra yeniden kamera karşısına geçti. Bir süre sahnede şarkıcılık da yapan ünlü sinema ve tiyatro oyuncusu, Aziz Nesin'in "Seyahatname" adlı romanından TV'nin ekrana uyarladığı dizi filmde Selim adındaki bir kenar mahalle delikanlısını canlandırıyor. Amerika'dan gelen bir turist kadını, İstanbul'un Topkapı Sarayı'ndan başlayarak Kapalıçarşı'ya dek ilginç köşelerini gezdirirken, başlarına gelen çeşitli olayları yansıtan dizi film için Sadri Alışık "Bin yıllık filmlerimi görmekten bıkan TV seyircisine bugünün Sadri'sini bu yapıtla göstereceğim için çok mutluyum" demektedir. Sadri Alışık, Yeşilçam'ın bugünkü dar koşullarında film çevirmenin artık olanaksız olduğunu belirterek TV'nin sanatçılara yeni bir umut kapısı araladığını da belirtmektedir. "Seyahatname"den sonra Alışık, "Seveni Yok Seyfullah" adlı bir başka TV dizisine daha başlayacağını söylemektedir. "Seyahatname'nin yönetmeni Atıf Yılmaz, "Seveni Yok Seyfullah"ın yönetmeni ise Sırrı Gültekin'dir.

TELEVİZYONUN İHTİYAR DELİKANLISINA BİR YARDIMCI GELİYOR - Barnaby ve güzel gelini Betty'ye bir yardımcı geliyor. Genç bir hukuk öğrencisi olan yakışıklı J. R., Barnaby Jones'un yeğeni. O da tıpkı İhtiyar Delikanlı gibi, kaba güçten çok zekasına, bilgisine ve somut verilere dayanarak olayları çözümlüyor. Barnaby Jones'un en çok beğenilen televizyon dizilerinden biri olmasının nedeni (televizyonda altıncı yılına girdi) dizide rol alan oyuncuların birbirleriyle çok iyi kaynaşmış olmaları, karşılıklı sevgi ve saygıları her hafta seyircileri ekran başına topluyor.

Pul

1978 yılında piyasaya çıkarılan pullarımızı özet olarak bildiriyoruz :

1. 20 Mart 1978 Resmi Posta Pulları Serisi - 5 Pul - Posta Değeri : 47 Lira 50 kuruş.
2. 24 Nisan 1978 - Trafik Konulu Sürekli Seri - Pul - Posta Değeri : 27 Lira 50 kuruş.
3. 2 Mayıs 1978 - Europa - Cept Anma Serisi - 2 Pul - Posta Değeri : 7 Lira 50 kuruş.
4. 16 Haziran 1978 - Rıza Şah Pehlevi'nin Doğumunun Yüzüncü Yılı Anma Pulu - Değeri : 5. — Lira.
5. 28 Haziran 1978 - ATATÜRK Portreli Sürekli Posta Pulu Serisi - 7 Pul - Posta Değeri: 84Lira 10
6. 18 Temmuz 1978 - Dünya Okullararası Spor Oyunları "GYMNASIADE 78" ek değerli Anma Serisi - 4 Pul - Posta Değeri 16 Lira 50 kuruş ve 2, — Lira ek değer Toplam olarak 18 Lira 50
7. 21 Temmuz 1978 - Türkiye, İran ve Pakistan arasında kalkınma için Bölgesel İşbirliği (RCD) Anma Serisi - 3 Pul - Posta Değeri: 14. — Lira.
8. 14 Ağustos 1978 - Irkçı Beyaz Azınlığa karşı Uluslararası Savaş Yılı Anma Pulu - 1 Pul - Değeri: 10.—Lira.
9. 17 Ağustos 1978 - Türkiye Libya Dostluğu Anma Serisi - 2 Pul - Posta Değeri: 7 Lira 50 krş.
10. 3 Eylül 1978-Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesinin 25. Yıl ek değerli Anma Serisi 2 - Pul - Posta değeri 7 Lira 50 kuruş, ve 1. — Lira ek değer, toplam 8 Lira
11. 25 Ekim 1978 - Edirne 78 Posta Pulları 11.Ulusal Gençlik Serisi Anma Bloku - 1 Blok - Değeri: 15. — Lira.
12. 29 Ekim 1978 - ATATÜRK'ün Eserleri ve Devrimleri Anma Serisi - 3 Pul - Değeri: 11 Lira.
13. 22 Kasım 1978 - Geleneksel Türk Evleri Anma Serisi - 5 Pul - Posta Değeri : 20. — Lira.

1978 Yılında Toplam 13 Seri ve 1 Blok piyasaya çıkarılmış olup, bunların toplam posta değeri 276 Lira 10 kuruştur.

Plak

İlhan İrem — SEVGİLİYE — Yavuz Plak — Uzunçalar

Şu sıralarda vatani görevini yapan genç sanatçı İlhan İrem, müzik yaşantısının ilk LP'si ile karşımızda. Yıllar süren bir çalışmanın ürünü olan ve "Sevgiliye" adını taşıyan LP, kapağından baskısına, bestelerinden, sözlerin, düzenlemelerine kadar tam bir bütünlük içinde hayranlığımızı topluyor. 12 eserin yer aldığı LP'de yalnızca "Hoşgeldin" adlı yapıtın sözleri Nazım Hikmet'in. Ötekiler tümüyle söz ve müziğiyle İlhan İrem'e ait. Esin Engin'in düzenlemelerdeki başarısından da söz etmeden geçemeyeceğiz. İlhan İrem'in Eurovision Şarkı Yarışması'nda Finale kaldığı "Bir Yıldız" adlı eseri de ikinci yüzün ilk şarkısı olarak karşımıza çıkıyor. "Sevgi Yetmez": "Sabah", "Günden Güne", "Yıllanmış Şarap", "Aşk Değil Nefret Değil" albümün en klas şarkıları. Parçaların arasında değişik enstrümanlarla yapılan ve "Hoşgeldin"in temasını işleyen geçişler de, hayranlığımızı bir kat daha artırıyor.

Ersen — BU DA BİZLERDEN — BİP Plak — Uzunçalar

Çok uzun zamandan bu yana plak çalışması yapmayan Ersen, bu kadar uzun bir aradan sonra, "Bu da Bizlerden" adlı LP ile geliyor müzikseverlerin karşısına. Genç şarkıcının albümünde 10 parça yer alıyor. Plağın ilginç bir yanı, Ersen'in söylediği "Tek Kadın" adlı parçanın sözlerinin Cem Karaca'ya ait olması. LP'nin en büyük özelliği ise, Ersen'in bestecilik yönünü kanıtlaması. 10 parçanın altısında besteci olarak sanatçının imzasını görüyoruz. Ersen şarkıcılığının yanında, bestecilikle de hayli puan topluyor. Kayıtta kullanılan efektler hayli ilginç ve çok başarılı. İnsan dinlerken, rahatlıkla parçaların havasına girebiliyor. Albümde yer alan parçalardan bazıları şunlar: "Kader Arkadaşı", "Yeni Baştan Doğmak İstiyorum", "Tek Kadın", "Aldırma Gönül", "Bu da Bizlerden", "Yağmur Ölümü", "Kıymayın Efendiler", "Boşver Düşünme", "Gül Yüzlülerin Sevdiğine", "Pencereden Kar Görünür". Yapıt için son olarak şunları yazalım: Ersen, "Bu da Bizlerden" için elinden gelen herşeyi yapmış

Kitap

Numan Kartal - KELOĞLAN GELDİ - Koza Yayınları (Çocuk Kitapları dizisi) - 142 sayfa, 20 lira

Öğretmen ve eğitim uzmanı olan Numan Kartal'ın daha önce "Aslan Keloğlan" adlı kitabı yayınlanmış ve ilgi toplamıştı. Bu kitabının da yazarın birinci kitabı kadar ilgiyle karşılanacağına inanıyoruz. Yazar bu kitabına 9 güzel ve ilginç masal almış, fakat tüm masalların kahramanı Keloğlan değil, içlerinde konuları başka kişiler üzerine kurulmuş masallar da var.

Hakkı Özkan - SİHİRLİ TOZ — Milliyet Yayınları Çocuk Kitapları Dizisi - 248 sayfa, 30 lira.

Yazar, bu romanında yaşanmış olaylardan oluşan bir serüveni çok değişik bir biçimde sunuyor. "Sihirli Toz" bir masal havasında geliştiği için bir hayli sürükleyici. Bu romanı sevmeyeceğinizi sanmıyoruz.
Hakkı Özkan'ın daha önce aynı dizide yayınlanmış romanları var: "Taş", "Pilli Bebek", "Şans", "Okyanus Çocukları" ve "Şeytan Üçgeni Yolunda". Ayrıca "Fokralarda Çocuklar" adlı bir başka yapıtı daha var.

TÜRKAN ŞORAY VE TARIK AKAN "YILIN SANATÇISI" OLDULAR

Çocuk Dostları Derneği Balosuna katılacak olan Ajda Pekkan

1979 "dünya çocuk yılı"nda sanatsal çalışmalar sürüyor

Birleşmiş Milletler'in önerisiyle tüm dünyada kutlanan 1979 "Dünya Çocuk Yılı" nedeniyle ülkemizde, yeterli olmasada da, çocuk kavramına ilişkin sanatsal çalışmalar sürüyor. Çocukla ilgili resim ve fotoğraf sergileri, kitap fuarları açılıyor, çocuk festivali düzenleniyor, izcilik üzerine yarışmalar yapılıyor, tiyatrolarda çocuk oyunları sahneleniyor, çocuk balosu düzenleniyor ve çocuk üzerine film çevriliyor. İstanbul Devlet Tiyatroları, Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle mart ayındaki programı, ülkemizdeki tanınmış çocuk yazarlarının yapıtlarına ayırdı.

Hülya Koçyiğit, Ajda Pekkan, Erol Evgin, İbo gibi sinema ve müzik dünyasının tanınmış sanatçıları, 8 Martta Çocuk Dostları Derneği'nin kimsesiz çocuklar yararına düzenlediği baloya ücretsiz olarak katılacaklar. Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle aldıkları bu kararı, aynı balonun yaz aylarında yinelenecek bölümünde de uygulayacaklar.

Dünya Çocuk Yılı nedeniyle bu alandaki çalışmalara katkıda bulunan sanatçılardan biri de Ayla Algan. Müzik, tiyatro, sinema sanatçısı Algan, 23 Nisan ve 19 Mayıs gibi ulusal bayramlarımız arasında İstanbul'daki Atatürk Kültür Merkezi'nde müzikli bir şölen hazırladı. Hepsi de birer enstrüman çalan 100 kadar çocuğun katılacağı bu şölen içinde sanatçı, "Müzikli olarak hazırladığım bu gösterinin konusu, çocukların gözüyle büyükler olacak" diyor.

Sinema dünyasında ise Çocuk Yılı'na yönelik büyük bir atılıma henüz rastlanmıyor. Belgesel film çalışmalarıyla tanınan ve "Urartu'nun Üç Mevsimi" adlı yapıtıyla ödül kazanan, kısa film yönetmeni Süha Arın, Çocuk Yılı nedeniyle belgesel nitelikte "Tahtacı Fatma" adlı bir film hazırladı. Anne ve babasına bakabilmek için okula gidemeyen oniki yaşlarındaki Fatma adlı bir çocuğun toplum içindeki sömürülüşünü konu olarak alan bu filmin yönetmen yardımcısı ise, yabancı ülkelerdeki film şenliklerinde ödül kazanmış olan tanınmış sinema sanatçısı Semra Özdamar. Bu filmle yönetmenlik dalında ilk deneyini gerçekleştirecek ve ilk sınavını verecek olan Semra Özdamar, "Çocuklara yönelik Tahtacı Fatma ile bu yıl yerli ve yabancı film şenliklerine katılmak amacındayız" diyor.

Her yıl ülkemizde çeşitli sanat dallarında "Yılın Sanatçısı" seçimi yapılır ve bir yıl içinde kendi alanlarında başarı gösteren yetenekli sanatçılara ödüller verilir. Sanat ve magazin alanında yayın yapan dergi ve gazetelerin, sinema ve müzikle ilgili kuruluşların düzenledikleri yarışma ya da seçimler sonunda belirlenen kişiler böylece "Yılın Sanatçısı" sanını alırlar. Son bir yılda sinema alanında yapılan seçimlerde Türkân Şoray ve Tarık Akan "Yılın Sanatçısı" adayları arasında baş sırayı tuttular. Birçok sinema kuruluşu ve dergi-gazete çoğunluğunun birleştikleri adlar, sinema evreninin bu iki ünlüsü oldu.

Yılın kadın sanatçısı olarak belirlenen Türkân Şoray genç meslekdaşlarını deneyim ve yetenekleriyle geride bırakmayı başardı. Eski bir sinema oyuncusu olan Şoray, sinemadaki tutarlı çalışmaları, fizik ve oyun gücüyle oyları adı üzerinde toplamayı başardı. "Selvi Boylum Al Yazmalım", "Sultan" gibi filmlerle adını üst düzeyde tutan Şoray, ayrıca Sovyetler Birliği'nde çevirdiği "Aşk Masalı" adlı ilk Türk-Sovyet ortak-yapımı ile de uluslararası sinema alanına çıkmayı başardı.

Sinemaya salon ve aşk filmleriyle geçtikten sonra yıllarca "Yakışıklı jön" tipinin simgesi haline gelen Tarık Akan ise geçen yıl sanat yaşamında büyük bir aşama yapıp ilk kez toplumsal konulara yöneldi. Antalya Sanat Şenliği'nde en başarılı oyuncu seçilerek Altın Portakal ödülü alan, başrolünü oynadığı "Maden filmi de aynı festivalde birinci seçilen Tarık Akan, daha sonra senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı "Sürü" filmini çevirdi. Geçen yılın son aylarında yapılan bu çalışmayı, Adalet Bakanı Mehmet Can'ın Kadirli Kaymakamı iken yaşam öyküsünü anlatan "Kanal" adlı film izledi. Tarık Akan bu kez beyaz perdede Mehmet Can'ı canlandıran oyuncu oldu. Böylece toplumsal yönlü, dış festivallerde yarışabilecek nitelikteki filmlerin oyunculuğuna yükselen Tarık Akan Cüneyt Arkın, Kadir İnanır gibi zorlu yarışmacıları geride bırakmayı başardı.

Yılın sanatçısı Türkan Şoray

kısa, kısa...

- Güldürü sanatçıları Zeki Alasya, Metin Akpınar, Adile Naşit, Süleyman Turan yeni bir güldürü filmine başladılar. Türk Sinemasının şimdi en çok film çeviren sanatçısı olan bu ekibin yeni filminin adı "Ayıkla Pirincin Taşını".
- Tanınmış sinema oyuncusu Fatma Girik, sekiz yıldır sürdürdüğü şarkıcılığı yılbaşında bırakıp, kendini yalnız sinemaya vereceğini açıkladı. Fatma Girik filmlerini, Kemal Sunal'la ortaklaşa kurduğu Can Film adına çevirecek.
- Geçen yıl Sovyetler Birliği'nde çevirdiği "Aşk Masalı" filminde ikinci kez attan düşerek sakatlanan Türkân Şoray, uzunca bir aradan sonra yeniden film setlerine dönüyor. Sanatçı yeni filminde Hakan Balamir'le başrolü paylaşacak.

Arkhimides

- Eski çağların en büyük fizikçisi ve matematikçisi
- Milattan önce 287 de Sirakusa'da doğdu
- Milattan önce 212 de aynı kentte öldü

KİMLİĞİ

Eski Yunan'ın en büyük bilgini Arkhimedes'in (Arşimet) özel yaşamıyla ilgili pek az bilgiye sahibiz. İskenderiye'deki ünlü matematik okulunda yetişen Arkhimedes, Kral Hieron'un koruyuculuğu sayesinde, çalışmalarını çok rahat bir biçimde sürdürerek önemli mekanik buluşlar oluşturdu. Bize kadar ulaşabilen yapıtları arasında en önemlileri şunlardır: "Arenaria", "Küre ve silindir üzerine", "Daire ölçümü", "Konoidler ve Küremsiler üzerine", "Parabol'ün karelenmesi", "Spiraller üzerine", "Düz yüzeylerin dengesi üzerine",

ÖZELLİKLERİ

- Roma donanması Sirakusa'yı kuşatmıştı. Arkhimedes kendi oluşturduğu çeşitli savaş gereçleriyle Romalıların kuşatmasına iki yıl boyunca karşı koyabilmişti. "Yakıcı aynalar" diye adlandırılan ve çeşitli aynalardan oluşan bir yöntemle düşmanın savaş gemilerini yakmayı da başarmıştı.
- Kaldıraç kanunlarının olanaklarını belirtmek için söylediği şu söz ünlüdür : "Bana dayanabileceğim bir yer verin, dünyayı yerinden oynatayım".
- Sirakusa kralı Hieron, altın tacını yapan kuyumcunun buna gümüş karıştırmış olmasından kuşkulanıyordu. Kral tacının saf altından olup olmadığını anlaya[illegible]nı Arkhimedes'ten istedi. Bilgin bir gün banyo yaparken suların gömülünce kutudan taşan[illegible]

ARKHİMEDES'İN ÖLÜMÜ

Romalı askerlerin başında Marcellus vardı. Bu komutan kesin bir buyruk vererek Arkhimedes'e hiç dokunulmamasını söylemişti. Marcellus'un askerleri Sirakusa'ya girmişler, kenti yağma ediyorlardı. Dış olaylara önem vermeyen Arkhimedes her zaman olduğu gibi kendi düşünceleriyle baş başaydı. Çok çetin bir geometri problemi çözümlemeye çalışıyordu. Yanında dünyanın gürültüsünü yapsalar duyacak durumda değildi. O sırada bir asker yaşlı matematikçinin yanına yaklaştı. Arkhimedes'e adını sordu. Bilgin buna yanıt vermedi. Asker yeniden sorunca bu kez Arkhimedes kumun üzerine çizdiği geometri biçimlerini göstererek : "Dairelerimi bozma" diye bağırdı. Öfkelenen asker onu hemen öldürdü. Buna çok üzülen Marcellus bilginin anısına bir anıt diktirdi.

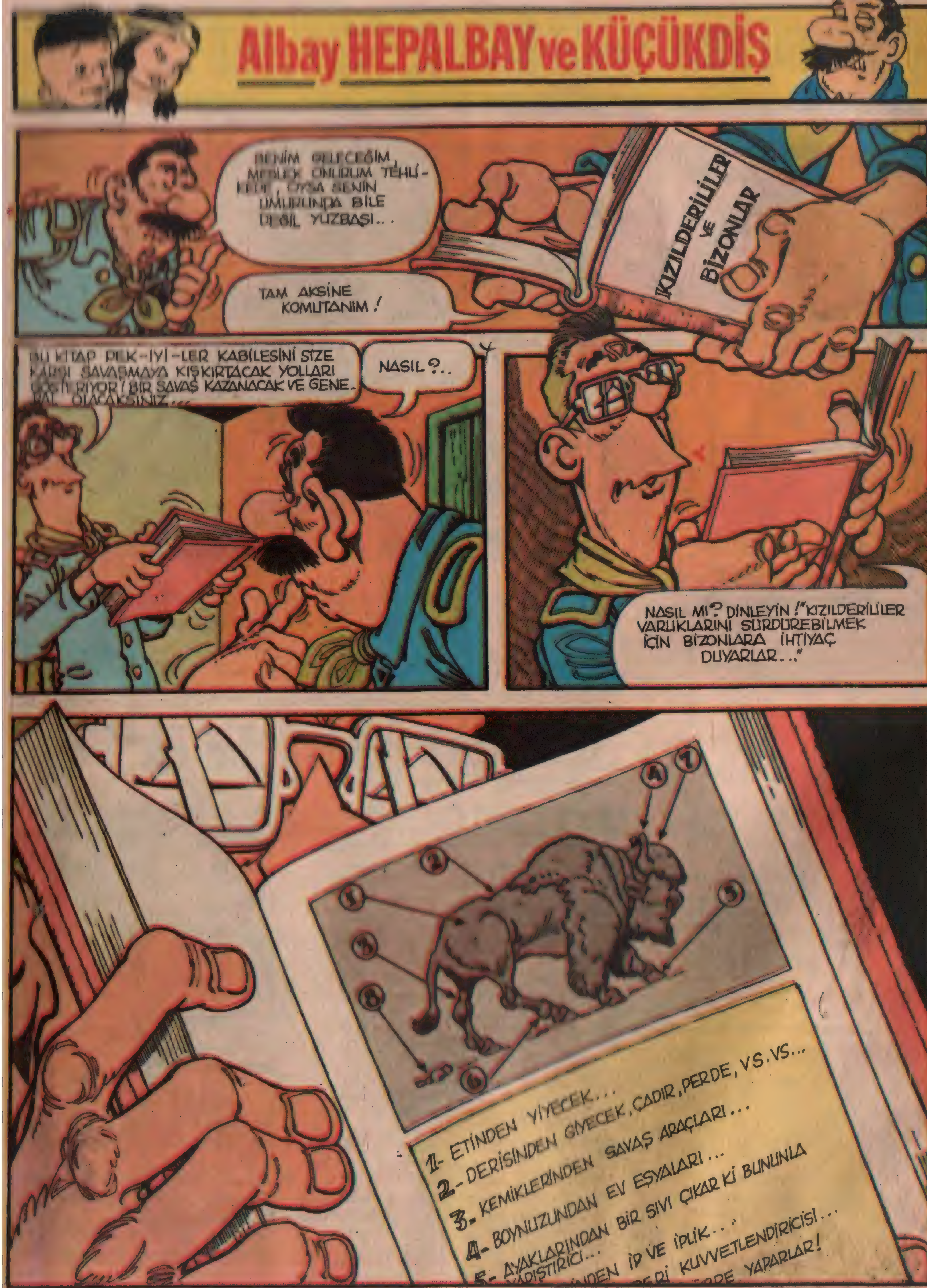
Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ
BENİM GELECEĞİM, MESLEK ONURUM TEHLİKEDE, OYSA SENİN UMURUNDA BİLE DEĞİL YÜZBAŞI...
TAM AKSİNE KOMUTANIM!
KIZILDERİLİLER VE BİZONLAR
BU KİTAP PEK-İYİ-LER KABİLESİNİ SİZE KARŞI SAVAŞMAYA KIŞKIRTACAK YOLLARI GÖSTERİYOR! BİR SAVAŞ KAZANACAK VE GENERAL OLACAKSINIZ...
NASIL?..
NASIL MI? DİNLEYİN! "KIZILDERİLİLER VARLIKLARINI SÜRDÜREBİLMEK İÇİN BİZONLARA İHTİYAÇ DUYARLAR..."
1- ETİNDEN YİYECEK...
2- DERİSİNDEN GİYECEK, ÇADIR, PERDE, VS. VS...
3- KEMİKLERİNDEN SAVAŞ ARAÇLARI...
4- BOYNUZUNDAN EV EŞYALARI...
5- AYAKLARINDAN BİR SIVI ÇIKAR Kİ BUNUNLA
YAPIŞTIRICI...
İP VE İPLİK...
KUVVETLENDİRİCİSİ...
YAPARLAR!

GÖRDÜNÜZ MÜ, HIÇBIR ŞEY BOŞA GİTMİYOR.

YANİ? BİZONLAR **VAR**-SA BENİM SUÇUM MU?

BİZON SÜRÜLERİ YÜZÜNDEN HEP GEÇ KALDIKLARINDAN YAKINIYORLAR. BİZİM GÖREVİMİZ BUNA BİR SON VERMEK!

BİZE **BUFFALO BİLL** GEREK!

BİR HAFTA SONRA...

İŞTE!!

MUHAREBECİM! ÖLDÜRDÜĞÜM BİZONLARIN HESABINI TUTAR! DÜŞÜNÜN Kİ BİNLERCESİNİ ÖLDÜRDÜM!

TABİİ ÜCRETİMİ VE. ONUNLA GÖRÜŞECEKSİNİZ.

İCA EDERİM PARA ÖNEMLİ DEĞİL. HUNLU KALEDE KONUŞURUZ.

BİR AY SONRA KALE'DE...

NEEE? GÜNDE YÜZ DOLAR MI??

TABİİ Kİ SİLÂH MASRAFLARI DA SİZE AİT!

AMA KİM OLUYOR BU BUFFALO BİLL?

BUFFALO BİLL BAYIM!

BUFFALO BİLL ALBAYIM!

TAMAM! TAMAM, HEMEN İŞE BAŞLASIN O HALDE!

AKŞAM OLDU. ARTIK YARIN SABAHA ...

BİRAZ SONRA PEK-İYİLER KÖYÜNDE...

ANLIYOR MUSUN DURGUNBAĞA? ZAVALLI BİZONLAR, BUFFALO BİLL'E KARŞI NE YAPARLAR?

ALBAY HEPALBAY BENİM TOPRAĞIMDA BÖYLE BİR ŞEY YAPAMAZ!

TABİİ ALBAY SENİN TOPRAKLARINDA ÖLDÜRTMEYECEK Kİ ONLARI! BİLİYORSUN, BU MEVSİMDE...

... BİZONLAR GÖÇ EDERLER, YANİ SENİN TOPRAKLARINDAN ÇIKTIKLARI ANDA BUFFALO BİLL'İN AVLUCUNDALAR!

BİR ŞEYLER YAPMAMIZ GEREKİYOR!

NE YAPACAĞIZ BACIĞIM?

ERTESİ SABAH!...

KAHVENİZ EFENDİM!

SAĞOL KATT!

OH!

KİM BU LÜKRESYA? ORTALIKTA KADIN GÖRMEDİM BEN!

KADIN MI? ŞAKA MI EDİYORSUNUZ?

PATRONUM, ÜNLÜ TÜFEĞİNİ LÜKRES BORJİYA DİYE ADLANDIRMIŞTIR!

NEREDE BAKALIM BİZONLAR?

HER TARAFTA! KARINCADAN BİLE BOL!

YALNIZ TREN YOLUNUN [illegible] OLAN BÖLÜMÜNDE AVLANMAKTA, İÇERDE KALAN KISIM [illegible] AİTTİR.

BEN BİZON GÖRMÜYORUM! SİZ GÖRÜYOR MUSUNUZ?

BEN GÖRMÜYORUM!

[illegible]

[illegible]

HEPSİ KIZILDERİLİLERİN TOPRAKLARINDA!..

DÖNMELERİNİ BEKLEMEKTEN BAŞKA ÇAREMİZ YOK!

BUYURUN EFENDİM!

SÖYLE BAKALIM!

VARLIĞIM BİLE ONLARI ÜRKÜTMEYE YETTİ!

BU DAHA / GÜNDE YÜZ DOLARI ORDA KURŞUNA DİZE Mİ VERİYORUZ ONA?

ONUN SUÇU DEĞİL Kİ KOMUTANIM.

WAUUUU WAUUUU

NE OLUYOR? İLK KEZ BİZONLAR ÇIKMIYOR KARŞIMIZA....

HEY! ORADAKİ BUFALO BİLL DEĞİL Mİ?

ŞİMDİ ANLAŞILDI!

DURUN BAKALIM! BATININ BÜYÜK KAHRAMANININ ELİNİ SIKMAK FIRSATI HER ZAMAN GEÇMEZ ELE..

BAKSANIZA BU B.B DEĞİL Mİ?

BRİGİTTE BARDOT!

O BU DEVİRDE YAŞIYOR MU APTAL?! BU BUFFALO BİLL! ÜNLÜ BİZON AVCISI!

KAĞIT PARASININ MARK AH JOHN? ÇOCUK İMZASI MAK İSTİYOR!

SAKİN OLUN, SAKİN OLUN! HERKESİN ELİNİ SIKACAĞIM. HERKESE İMZA VERECEĞİM!

BAKSANA, BU ADAMA BİZ GÜNDE YÜZ DOLARI ÜNLÜ OLSUN DİYE Mİ VERİYORUZ?

AMA O GÜN DÖNMEDİLER...

YÜZ DOLAR HAVAYA GİTTİ...

UMUDUNUZU KIRMAYIN!

GECE YARISI...

ASLA GENERAL OLAMAYACAĞIM! ASLA! ASLA!

TOK! TOK! TOK!

AÇIN ALBAY, AÇIN!

BİZONLAR DÖNDÜLER! DEMİRYOLUNUN BU YANINA GEÇTİLER!

GERÇEK Mİ?

GERÇEKTİ BU! BİZONLAR DÖNMÜŞTÜ AMA ... TÜRLÜ GENERAL OLAMAMAN ... GİDEN DOLARLARI ...

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	I	Z	I	L	I	R	M	A	K
2	I	■	A	M	A	■	A	İ	L	E
3	Z	O	R	■	M	U	M	■	İ	N
4	H	D	A	Ş	■	Ç	A	M	■	D
5	M	A	R	A	Ş	■	Z	E	K	İ
6	I	■	■	P	A	R	A	■	A	R
7	K	I	T	■	K	O	N	U	T	■
8	■	R	A	K	A	M	■	Ç	I	K
9	M	A	K	İ	■	A	D	A	■	Ü
10	U	K	A	L	A	■	O	K	U	L

SOLDAN SAĞA: 1-Bütünüyle topraklarımız içinde kalan akarsularımızın en uzunu (uzunluğu 1151 km.dir.), 2-Fakat anlamında bir söz.. Ana, baba ve çocukların meydana getirdiği topluluk, 3-Kolay olmayan (güç).. İçindeki ince fitilin ucu tutuşturularak yakılan bir aydınlatma aracı.. İnmek'ten bir emir, 4-Adları aynı olanlar.. Yapraklarını dökmeyen, havayı saflaştıran (arılaştıran) kozalaklı bir ağaç türü, 5-Kahraman sıfatlı ilimiz.. Anlama ve kavrama yeteneği (zekâsı) olan anlamında bir erkek adı, 6-Alışveriş aracı ve değer ölçüsü olarak kullanılan ve devletçe bastırılan maden ya da kâğıt.. Yüz metre karelik alan ölçüsü birimi, 7-İhtiyaca yetmeyecek kadar az (bol ya da çok olmayan).. İçinde oturulup yaşanılan ev ve apartman gibi bina, 8-Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.. Çıkmak'tan bir emir, 9-Akdeniz Bölgesi'ne mahsus bir bitki örtüsü.. Suyla çevrili kara, 10-Bilgiçlik taslama huyu olanlara verilen bir sıfat.. Öğrenim yapılan yer.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Genel olarak küçük yaştaki çocuklarda görülen ve vücutta kırmızı lekeler yapan ateşli ve bulaşıcı bir hastalık.. Bir soru eki, 2-Ev bölümlerinden biri.. Asya'da, güney komşumuz olan bir ülke, 3-Ziyan (kâr'ın karşıtıdır).. Doğu Karadeniz yelkenlisi, 4-Bir iyelik eki.. İçilecek suyun temizlenmesi için dinlendirme, havalandırma, çöktürme, süzme ve mikroplardan arıtma işlemleri yapıldığını biliyorsunuz. Bunlardan çöktürme işleminde kullanılan üç harfli bir maddenin adını buraya yazınız.. Geçirimsiz ve yumuşak bir toprak, 5-Mikroskop camlarından biri.. İnsanların saygısızlık etmeden birbirini şaşırtmak veya aldatmak için söylediği söz veya yaptığı hareket, 6-Bitim noktası.. İtalya'nın başkenti, 7-Oruç tutulan ay.. Bir nota, 8-Bir soru eki (ya da bir nota).. Kuzuların çıkardığı ses.. Bir hava taşıtı, 9-Bir erkek adı.. Cisimlerin üç halinden biri, 10-Bir adı da kenevir olan ve saplarındaki liflerden çuval yapılan bitki.. Ateşten geri kalan.

KELEBEK. Bu güzel kelebek kanatlarının çizgilerinde iki ülkenin haritasını gizliyor Noktalı bölümleri karalayın, haritaları ortaya çıkartacaksınız. Bunlar hangi ülkedir?

HER ŞEY GÜZEL AMA... : Yukardaki resmi çizen doğrusu güzel çizmiş. Herhalde sizin de hoşunuza gitmiştir ama, dikkat ettiniz mi? Sanatçı büyük bir hata yapmış. Nedir bu hata?

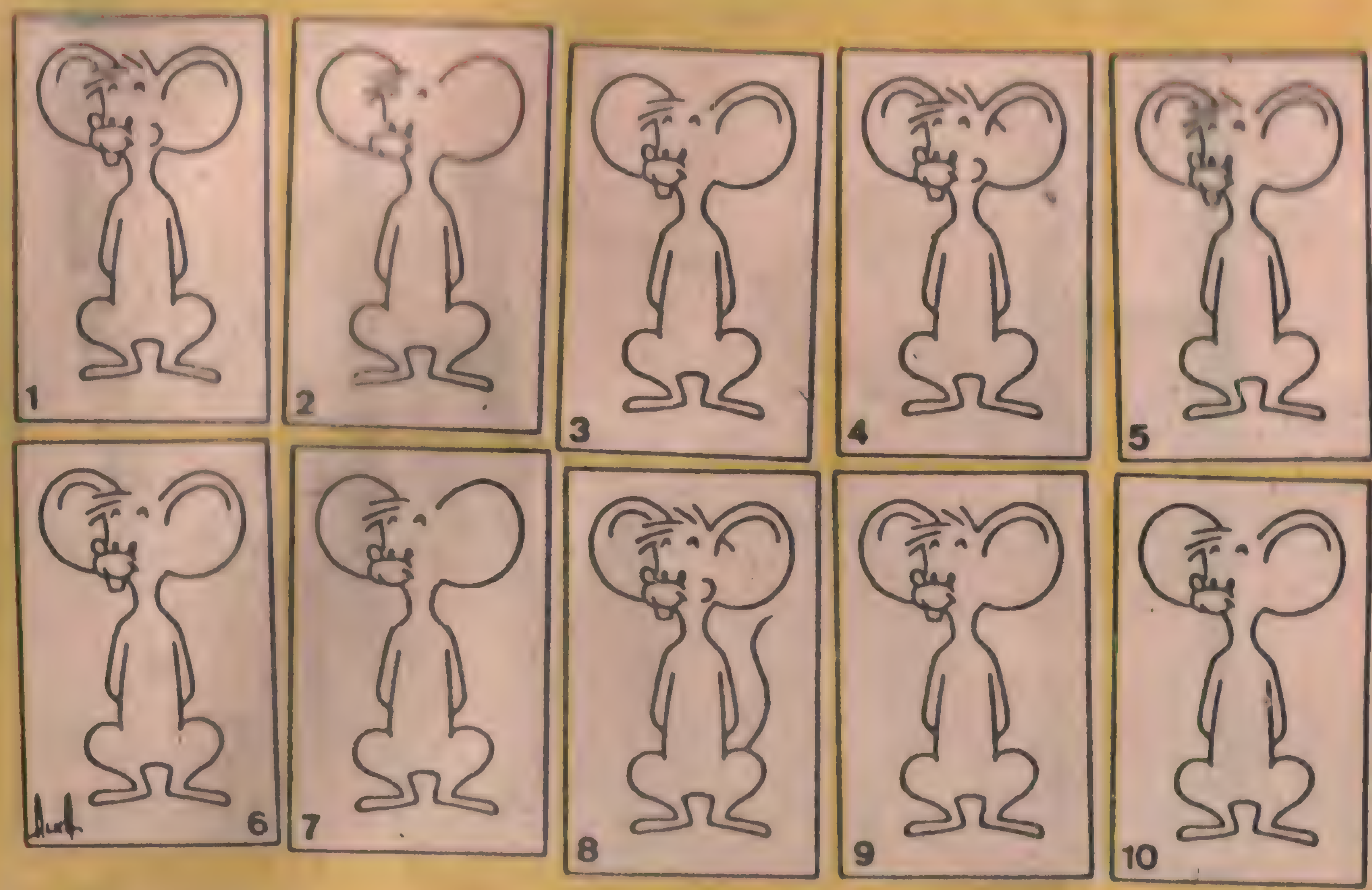

FARE ÇİZERKEN : Ressam bize nasıl bir fare resmi çizileceğini gösteriyor, fakat nedense sırasını karıştırmış resimlerin. Acaba siz resimleri sıraya sokabilir misiniz?

PELİKAN NE YER? Yukarıda bir pelikan kuşu görüyorsunuz, ayrıca 4 tane yenilecek şey var. Pelikan bunlardan birini çok sever, diğerlerini ise ağzına koymaz. Sevdiği yemek nedir?

YANLIŞLARI BULUN ! Ekvatoral Afrika - nın bir yerinde bir vahşi hayvan avcısı görüyorsunuz. Ama resimde sekiz tane yanlış ya-da olasızlık var! Bulabilecek misiniz bakalım, arayın!

PAPAĞANIN ARKADAŞI. Papağan kendisini görmeğe gelen en iyi arkadaşıyla tatlı bir söyleşiye girişmiş. Sayılarla belirlenen noktaları düzenli bir biçimde birbirlerine birleştirerek papağanın arkadaşını bulabilir misiniz?

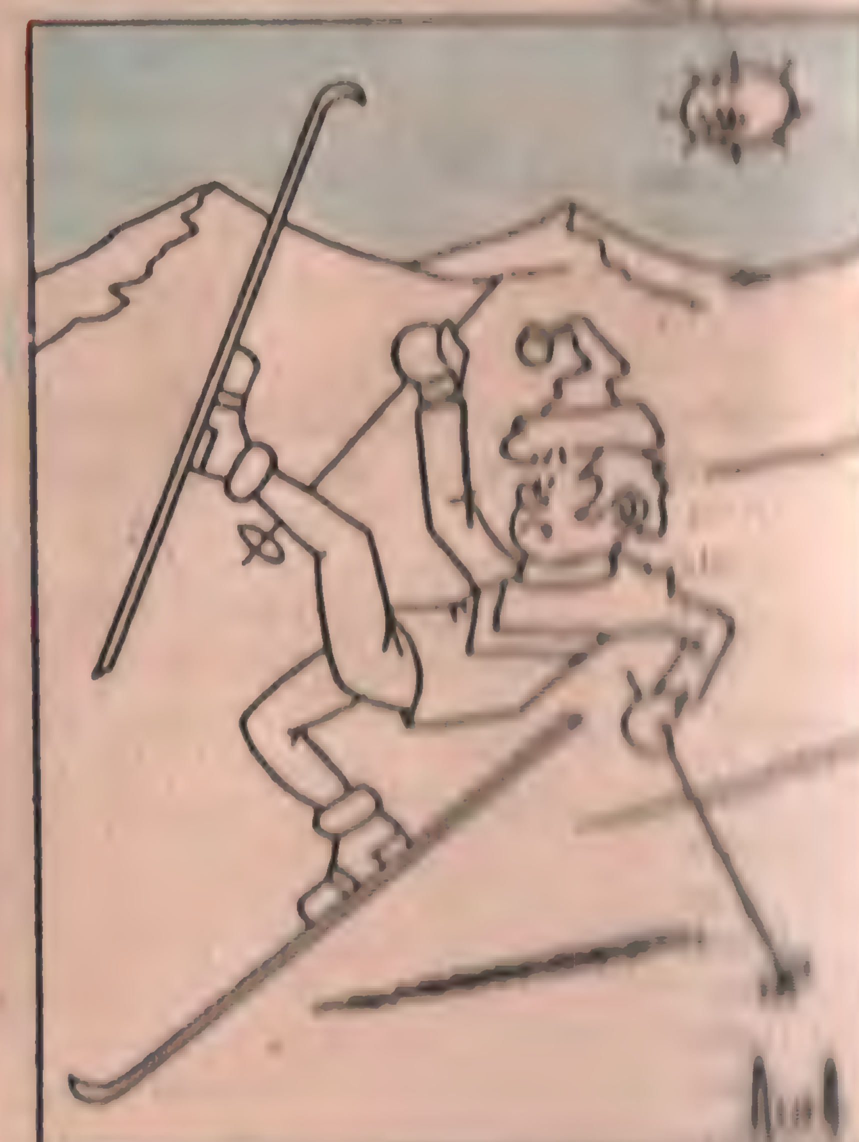

KAYAKÇI Kayarken düşen kayakçı resmi güzel değil mi? Ama biliyor musunuz, ressam bu resimde 1'den 8'e kadar sayıları sakladı. Bulabilir misiniz?

OKUYUCU BİLMECESİ

Nurullahoğlu Kardeşler (Konya)'dan gelen sorular :

1. [illegible]

[illegible]

YANITLAR 31. SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

BOĞAZ KÖPRÜSÜ — UMUT ÖZKIRIMLI — Istanbul

DÜNYA ÇOCUKLARINA

Niye savaşır insan?
Niçin kavga eder?

Söyle bakın bir kez
Yaşamak ne güzel!
Gelin dünya çocukları
Hepimiz birleşelim.
Savaşları önleyelim.

Hepimiz birlik olup
Dostça bir dünya kuralım.
Ve mutlu olalım!

BUKET BARIN — Hatay/İzmir

ORMAN

Ova, bayır, dağ, tepe
Orman dolu nice nice
Yazık olur ormana
Kesip biçersen eğer

Yeşillere yatarsan
Kanatlanıp uçarsan
Yazıl olur ormana
Kesip biçersen eğer

Kalem, kitap ve defter
Ormanın yaptıkları
Yazık olur ormana
Kesip biçersen eğer

Kapı, masa, sandalye
Ormanın yarattıkları
Yazık olur ormana
Kesip biçersen eğer

ESEN ÖZTEPE Kadırga/Istanbul

ÖĞRETMENİM

Bana bilgi kültür veren,
bilmediğimi öğreten
Göremediğimi gösteren
beni aydınlığa kavuşturan
Benim canım öğretmenim.

Okul nedir, okumak nedir,
Bilgi nedir, kültür nedir,
karanlık beynimizi
Bir güneş gibi aydınlatan
Benim canım öğretmenim.

F. KABASAKAL — Kadirli/Adana

SEVGİ

Çocuktur adım
Gülerim ağlarım
Koşarım oynarım
Yerinde duramaz
Tatlı yaramaz
Diye sev beni

Çocuktur adım
Bilgini ver bana
Sevgini der bana
Anaların yüreği
İnsanların dileği
Başkası olamaz
Diye sev beni

Yarınlar senindir
Kimse hesap soramaz
Diye sev beni

DİLEK ÇAĞIRGAN — Istanbul

KEDİM

Bu minik bu güzel kedinin
Adını bile bilmiyorum
İster mercan ister pamuk olsun
Bakışlarını seviyorum.

Bir sıcaklığı var ya
Kucağıma aldığımda
Bir can taşıyor ya
Ben işte bunu seviyorum.

ZAFER GÜNEY — Ankara

BİZE DE MEKTUP VAR

Kumbara dergisini alıp okumuş bulunuyorum. Ömer Seyfettin'in "Kaşağı" adlı öyküsünün konulmasını istiyorum. Bulmacanın çoğaltılmasını istiyorum. Spor sayfasının çoğaltılmasını, sayfaların çoğaltılmasını istiyorum. Kumbara dergisini çok severek başarılar dilerim.

UĞUR CENGİZ KADI — Sultanhisar

Kumbara dergisini ilgiyle izlemekteyim. Bu zamana kadar bu dergiden bir çok şeyler öğrendim. Bu derginizde Türkiye'nin bölgeleri hakkında ve sağlığımız açısından bilgi verirseniz çok memnun olurum.

LÜTFİ EKER — Akşehir

Çok başarılı yayınlarınızdan biri olan Kumbara dergisini hepimiz çok seviyoruz ve beğeniyoruz. Seçtiğiniz ve yayınladığınız konuların hepsi birbirinden güzel. Yalnız benim Kumbara dergisinde yayınlanmasını istediğim bir şey var. Bu, evcil veya yırtıcı hayvanlar hakkında resimli ve onlar hakkında bilgi veren bir yazıdan ibarettir. Kumbara dergisinde böyle bir resimli yazı yayınlanırsa çok memnun oluruz.

MİNE AYDONAT - Bahariye/İstanbul

Okurlarımızın yakın ilgilerine çok teşekkür ederiz. Anladığımız kadarıyla genellikle "KUMBARA"yı seviyorlar. fakat çeşitli önerileri ve istekleri var. Bizim de bu öneri ve istekleri, olanaklarımız ölçüsünde, yerine getirmek amacımızdır ama, yine de hepsini yerine getiremezsek şimdiden bizi bağışlayınız.

GARİP ama GERÇEK

Derleyen : ADLİ MORAN

Çizen : MEHMET TUNALI

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Kurmay Yarbay, 2. Ceylan, 3. Buhar, 4. Deprem, 5. Ankara, 6. Bankiz, 7. Hakkâri, 8. Çanakkale Anıtı, 9. Anamal. (Para, makine, araçlar, fabrikalar) 10. Endirekt frikik (çift vuruşlu). 11. Gezegenler. 12. Müttefiklerle beraber; Türklere karşı (Çanakkale Savaşında). 13. İmroz. 14. Sanşo Pansa. 15. Süveyş. (Doğu Akdeniz'le Kızıldeniz'i birbirine bağlayan kanal).

BULMACA

S. Sağa: 1-Kızılırmak, 2-Ama, aile, 3-Zor, mum, in, 4-Adaş, çam, 5-Maraş, Zeki, 6- Para, ar, 7- Kıt, konut, 8- Rakam, çık, 9-Maki, ada, 10-Ukala, okul.

Y. Aşağıya: 1-Kızamık, mu, 2-Oda, Irak, 3- Zarar, taka, 4- Im, şap, kil, 5-Lam, şaka, 6-Uç, Roma, 7-Ramazan, do, 8-Mi, me, uçak, 9-Ali, katı, 10-Kendir, kül.

KELEBEK Karaladığınız noktalı bölümlerde İtalya ve Portekiz'in haritası oluşuyor.

HER ŞEY GÜZEL AMA...

Güneşin durumuna göre adamların ve direğin gölgelerinin ters yöne düşmesi gerekir.

FARE ÇİZERKEN

Resimlerin sırası şöyledir: 2, 7, 10, [illegible] 6, 5, 9, 1, 4 ve 8.

YANLIŞLARI BULUN

1) Avcının bir kulağı yok! 2) Sağ [illegible]da noksan. 3) Sol elinde dört parmağı var. 4) Omuzdan geçme silah [illegible] tam değil. 5) Palmiyelerin gölgesi [illegible]nın gölgesinin yönünde değil. 6) Sağ yanındaki apoleti eksik. 7) Sol ayakkabısının topuğu yok. 8) Arkada bir çam görülüyor, oysa dünyanın bu yöresinde çam yetişmez.

PELİKAN NE YER?

Pelikanın sevdiği yiyecek balıktır. [illegible]ğerlerini ağzına bile koymaz.

KAYAKÇI

1. Sağ kayak sopasının en üst [illegible] 2. Kulak, ense ve [illegible] ve saçının ön [illegible] yeni, 5. Sağ [illegible] 6. Kulağın ponponu, 7. [illegible] 8. Sol kayak sopasının [illegible] lağında.

SPOR

1. Trabzonspor ve [illegible]

FATİH

- ADANA'DA 1953 YILINDA DOĞDU, DEMİRSPOR'DA PARLADI.
- 1974 YILINDAN BERİ SARI - KIRMIZILI FORMAYI GİYİYOR.
- GENÇ, ÜMİT VE A OLMAK ÜZERE 28 KEZ MİLLİ OLDU.

Her ünlü futbolcu gibi milli takımın yeni kaptanı Galatasaray'lı Fatih Terim de futbola mahalle arasında başlamış...

Adana'nın sokak aralarında serpilip gelişen Fatih, Adana Demirspor'un genç takımında dikkatleri üzerine çekmiş ve bir süre sonra da aynı kulübün A takımına yükselmiş...

1953 yılında Adana'da doğan ve Adana Demirspor'un İkinci Türkiye liginden, Birinci Türkiye ligine çıktığı yıl ortaya koyduğu futbolla taraflı tarafsız herkesin oybirliği ile "geleceğin çok büyük futbolcusu olacak" dediği Fatih, Ay-yıldızlı formayı ilk kez 1971 yılında Belgrad'da, Yugoslav genç milli takımına karşı giymiştir... Genç milli takımımızın 4-0 yenildiği o maçtan sonra Fatih, "acı bir yenilgi aldık, ama bu benim için bir kamçı oldu" diyor ve dört elle yeniden futbola sarılıyordu... Bundan sonra Fatih genç milli takım formasını bir kez daha giydi ve Yugoslavya rövanşı 1-1 kapandı... Sonraki yıllarda Ümit takımında görüyoruz Fatih'i... Artık yaşı ile birlikte futbolu da büyümeğe başlamıştır. 1973 yılı içinde tam beş kez Ümit milli takımının ilk onbiri arasında yer alan Fatih, 1974 yılının Temmuz ayında Galatasaray Kulübüne transfer oldu...

Sarı-kırmızılı forma altında ilk yıl kendini pek gösteremeyen Fatih ikinci yıla çok başarılı başlamıştı. 12 Ekim 1975 günü Bükreş'te yapılan ve 2-2 sonuçlanan Türkiye-Romanya milli maçında ilk kez A milli takımının geri dörtlüsünde yer almıştı... Artık Galatasaray ile birlikte milli takımda da büyüyordu Fatih'in futbolu.. Başarılar, başarıları kovalıyor, Galatasaray gibi Ay-yıldızlı takımın da vazgeçilmez elemanlarından biri oluyordu...

Milli takımımızın Dresden'de Doğu Almanya ile 1-1 berabere kaldığı milli maçı hiç unutmadığını söyleyen Fatih, şimdiye dek Genç, Ümit ve A olmak üzere tam 28 kez Ay-yıldızlı formayı giydi... Son Galler maçında ise Ay-yıldızlı onbirin başında takım kaptanı olarak sahaya çıktı...

7 SORU-7 YANIT

1- 1977-78 yılı Türkiye Kupası ve Türkiye ligi şampiyonluklarını hangi takımlar kazanmıştır?
2- Eskrim sporu kaç silah üzerinden yapılır?
3- Basketbol Türkiye liginde son 3 yılın birincisi hangi kulüptür?
4- Milli atletlerimizden Turan Kahraman hangi dallarda Türkiye rekorlarının sahibidir?
5- 1968-69 Türkiye liginde Galatasaray'lı Metin Oktay ile birlikte 17 golle "Gol Kralı" olan futbolcu kimdir ve hangi kulüpte oynamıştır?
6- Birinci Türkiye liginde yer alan kulüplerden forması kırmızı-beyaz olan takımlar hangisidir?
7- 1951 Dünya Serbest Güreş şampiyonasından 8 altın madalyadan altısını kazanan güreşçilerimiz kimlerdir?

(Yanıtlar 31. Sayfada)

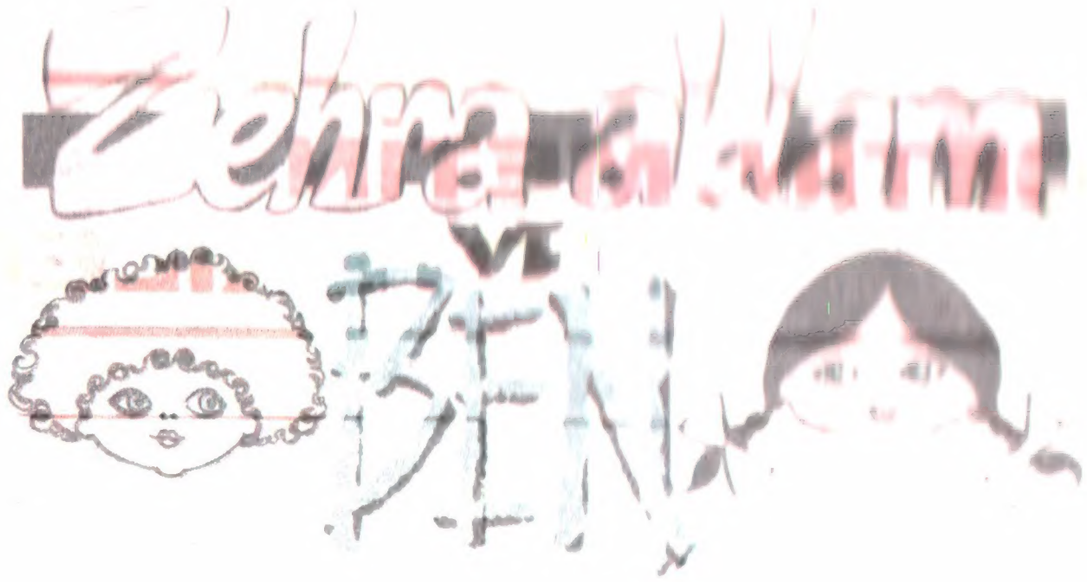

Bedia teyze ölecek.

Bir gün Zehra ablam yanıma geldi, alçak sesle:

-"Sana bir sır verecegim," dedi "Kimseye söylemeyeceksin."

-"Söylemem."

-"Üst kattaki Bedia teyze ölecek."

-"Sahi mi?" diye hayretle sordum. "Dün alış verişten dönüyordu, merdivende rastladım daha ölmemişti."

-"Ben bugün gördüm, çabuk yürüyemiyor, beni de bakkala gönderdi, iki şişe gazoz aldırdı, evine götürdüğümde bana 'Ay, bugün hiç iyi değilim, galiba yakında öleceğim,' dedi."

-"Yok canım?"

-"Kısa kısa da soluyordu."

-"Belki de ölmüştür."

-"Bilemem."

-"Haydi gidip bakalım ölmüş mü?"

-"Kapısı kapalı, nasıl bakarız?" diye sordu Zehra ablam.

-"Kapının zilini çalarız, kapıyı açarsa yaşıyordur, açmazsa ölmüştür," dedim.

-"Tamam," dedi Zehra ablam, "haydi gidip bakalım."

Koşarak üst kata çıktık, birkaç kez zile bastık ve kapıya kulağımızı dayadık. İçerden sesler geldi. Az sonra da kapı açıldı.

-"Ne var çocuklar?" diyerek Bedia Teyze yüzlerimize baktı.

Ölmemişti.

-"Bugün iyi değilim demiştin de, nasılsın diye sormaya geldik," dedi Zehra ablam.

-"İlginize çok teşekkür ederim, ama gerçekten de bugün pek iyi değilim. Cici çocuklarmışsınız, aferin size, beni düşündüğünüz için sevindim."

-"Bir şey isterseniz çarşıdan biz alırız," dedim.

-"Teşekkür ederim, şimdi bir şey gerekmiyor, ama gelip sormanız beni çok duygulandırdı," dedi Bedia teyze.

Kapıyı kapatıp içeri girince, Zehra ablamla bakıştık.

-"Bu kadın fazla yaşamaz," dedim.

-"Bence de yaşamaz," dedi Zehra ablam. "Soluk alırken nasıl da zorluk çekiyordu. Bir insan rahat soluk almazsa, yaşamaz."

-"Soluk almazsa yaşayamayacağını ben de biliyorum," dedim.

Kendi dairemize indik ve beklemeye başladık.

Yarım saat sonra gene Bedia teyzenin ziline bastık. Fena bir şey yapmıyorduk ki. Ölüp ölmediğini merak etmiştik, o kadar. Ölmemişti ama, yüzü daha da sarıydı.

-"Yarım saat sonra gene kapısını çalarız, ama bu kez kaçarız," dedi Zehra ablam. "Belki kızar." Öyle de yaptık. Az sonra bizim evin kapısı çalındı. Gelen Bedia teyze idi. Sapsarıydı yüzü, ama ölmemişti.

-"Çocuklarınıza sahip olun," diye anneme bağırdı. "İyi hissetmiyorum kendimi, uyumak istiyorum, ama çocuklarınız rahat vermiyor ki, öldürecekler beni."

Bundan sonra biz de Bedia teyzeyi merak etmeyiz.

ÇETİN, METİN VE ÖTEKİLER